

LADO

GODIŠNJAK

2018

BOJAN
POGRMILOVIĆ
Novi voditelj-
dirigent

Spektakl
u pulskoj
Areni

MÁNE I LADO
Folklor bez
granica

KREŠIMIR DABO
Oproštaj s
Ladom

PODRŠKA IZ PRVOG REDA

podržavamo kulturne projekte
za dobrobit zajednice

INA

Deset sretnih godina

Deset godina. Točno sam toliko vremena proveo uspješno surađujući sa Željkom Žutelijom, glavnim urednikom Godišnjaka Ansambla LADO

Uređujući Godišnjak od 2003. godine, Željko Žutelija i njegovi suradnici postali su dio velike Ladove obitelji. U tom su razdoblju naša razmišljanja i osjećaje, događanja i dojmova pomogli oblikovati u jednogodišnju kroniku koncertnih sezona jedinog profesionalnog folklornog ansambla u Hrvatskoj.

Moje desetljeće u Lадu, ubrzanim ritmom provedeno u motivirajućem radu u jednoj od najvažnijih ustanova u kulturi u našoj zemlji, za mene je bilo dragocjeno iskustvo. Sudjelovalo sam u kreativnim i organizacijskim procesima – sada to mogu posve otvoreno reći – s najdražim suradnicima s kojima sam dosad imao prilike raditi.

Posljednjih gotovo pet godina, koliko sam na čelu Ansambla LADO, bilo je dinamično, turbulentno, obilježeno odlascima umjetnika u mirovinu i dolascima novih zaposlenika, smjenom Umjetničkog vijeća i članova Upravnog vijeća Lada, izmjenama četiriju mandata ministara kulture Republike Hrvatske... Financijska sredstva neprestano su se smanjivala, a u tim okolnostima nije bilo lako održati se na trusnom tržištu na kojem tradicionalno najteže preživljava vrhunska umjetnost.

Mijenama unatoč, možda i iz inata, ostvarili smo neke od najvećih projekata koji će ostati zabilježeni u povijesti Ansambla. Potaknuli smo i ostvarili zbivanja za pamćenje, upisavi u svoja srca, ali i u srca naše vjerne publike, mnoge trajne uspomene. Biti ravnatelj nacionalnog hrama kulture kao što je Ansambl LADO osobita je čast, ponos i povlastica. Uza sva zbivanja kojima je posljednjih deset godina obilježeno djelovanje Ansambla, u mojoj su albumu

piše
**KREŠIMIR
DABO**

K. Dabo

sjećanja najvažnije slike ljudi s kojima sam imao čast raditi i s njima graditi boljšak ne samo Lada nego i hrvatske kulture. Svi su oni uvelike obilježili moj život. I nakon tako dugih i dragocjenih iskustava teško je nekome tko nikada nije doživio što znači boraviti, djelovati i stvarati u takvoj instituciji – predviđati što znači biti ladovac. Što znači istinski voljeti taj posao i ljude, živjeti strastveno i posve se predati zadaći koja je mnogo više od svakidašnjeg odlaska na posao. Jer taj je posao i prijateljstvo i emocija, život, odnos i ljubav. On znači biti zajedno na iscrpljujućim putovanjima, dijeliti radost, ljutnju, zajednička promišljanja i sučeljavanja, napetosti i uspjehe, utirati put nekim novim narastajima, biti jedno uz drugo i onda kada je najteže.

Sve to govorio o Lадu i o ljudima ponosa srca koje na pozornici kuca ispod teških narodnih nošnja, ali i o predanim stručnjacima iza pozornice i daleko od njezinih svjetala koji se brinu da svaki nastup prode u najboljem redu i da naša publika istodobno bude ganuta i sretna. S osmijehom ponosa i zajedništva LADO tvore ljudi. Slike svih lijepih i teških trenutaka nose u sebi i kada se ugase svjetla pozornice, spuste zastori, skine šminka, zatvore uredi, zaključa garderoba, smota baletni pod i opanci objese o klin. Ti su ljudi najveće bogatstvo Ansambla i moja trajna i najvrednija uspomena, zauvijek pohranjena u sjećanjima. Činjenica da sam cijelo desetljeće bio dio takve ekipe obilježila je moj život.

I kako budu dolazili novi narastaji i neka nova vremena, LADO će uvijek ostati ponosni promicatelj hrvatske kulture i gorljivi

zaštitnik naše narodne baštine. Promicanjem čarolije umjetničke prakse osnaživat će ono najvrednije što imamo – nacionalni identitet, naslijeđe, baštinu i ljepotu.

Iako okolnosti često nisu bile povoljne, LADO je uvijek uspijevalo hrabro i provokativno koračati naprijed. O tome neka govori minula godina, zabilježena na stranicama našeg Godišnjaka.

Od korizmenih koncerata „Gospina plača”, vokalno instrumentalnih nastupa u Tivtu, Mostaru i Dubrovniku do novog plesnog programa „Ideju regrti” – naši su programi predstavljeni diljem Hrvatske. Sudjelovali smo na mnogim manifestacijama, ostvarili uspješnu suradnju s kolegama iz Mađarske, Srbije i Makedonije, predstavili novi nosač zvuka LADO Electro. S našim Orkestrom nastupili smo na Festivalu hrvatske glazbe u Beču, sudjelovali na rodendanskim antologijskim koncertima, osvojili novu prekrasnu pozornicu na Kvarneru, sudjelovali na radionicama scenskog pokreta, a sezonom završili tradicionalnim božićnim koncertima. Vratili smo se i na našu najspektakularniju pozornicu, u pulsku Arenu, te tako sjedinili materijalnu i nematerijalnu kulturnu baštinu. Ponovno smo uspostavili suradnju, koja nam je jako nedostajala, s prijateljima iz Kazališta Komedija na božićnom prikazanju „Narodil se mladi Kralj“. Prenosili smo znanje o baštini zajedno s Agencijom za odgoj i obrazovanje i još mnogo, mnogo toga. I sve je to stalno u 365 dana. Tako je u Lадu već 69 godina, a kad je o meni riječ – deset najdražih.

Zato mi nije lako otići s čelnog mjesto takve institucije. Ali mudro je i razumno otvoriti prostor novim liderima s novim kreacijama kojima, u suočavanju sa zahtjevnom stvarnošću, od srca želim uspjeh i osobnu sreću. Osjećaje uvijek valja obuzdati kad su na vrhuncu, a odlazak – uz duboki naklon – pobuduje upravo takve emocije.

IMPRESSUM

IZDAVAČ:
Ansambl narodnih plesova
i pjesama Hrvatske LADO

ZA IZDAVAČA:
Krešimir Dabo

UREDNIK:
Željko Žutelija

POMOĆNICE UREDNIKA:
Livija Zgurić i Denis Nepokoj

GRAFIČKO OBLIKOVANJE:
Igor Vranješ

LEKTURA:
Jasna Penzar

SURADNICI: Gordana Barišić-Baćelić,
Zlatka Belošević, Vuk Bošković,
Saša Božić, Krešimir Dabo, Denis
Derk, Ingrid Granatir Sić, Ekaterina
Goriacheva, Anita Huđek, Andrija
Ivančan, Ina Kostelac, Alis Marić,
Josip Nalis, Melissa Obenauf, Inga
Seme Stojnović, Tihomir Slivka, Maja
Šitum, Livija Zgurić, Željko Žutelija

FOTOGRAFIJE: Luko Brailo, Željko
Gašparović, Lana Grubišić, Jelena
Janković, Alis Marić, Marko Mrše,
Josip Nalis, Petra Slobodnjak, Livija
Zgurić, Foto Agencija Sjever;
Foto arhive: Ansambl LADO,
Dhar media, FA mladih Nova
Gradiška, HKD Napredak Busovača,
Međimurske novine, OŠ Jabukovac –
Zagreb, Radiopostaja Mir Međugorje,
Select PR; **Privatne foto arhive:**
Ana Drobina, Antun Leinveber,
Filip Lončarić, Alisa Marić, Melissa
Obenauf, Stjepan Večković,

NASLOVNICA: Ansambl LADO
u pulskoj Areni

SNIMILA: Petra Slobodnjak

TISAK: Printerica Grupa d.o.o.

 PRINTERICA

NAKLADA: 800 primjeraka

Godišnjak LADO besplatno je izdanje

60

UVODNIK	3
365 DANA	6
TRIJUMFALNI POVRTAK U ARENU	10
JADRANSKA TURNJAVA	14
ODLAZAK U VOJSKU PLESnim KORAKOM	16
PLESNA ŠETNJA LIJEPOM NAŠOM	18
BOJAN POGRMILOVIĆ: TEŽIM VOKALnim VRHUNCIMA	20
BOŽIĆNI KONCERTI.....	24
RASTANCI: DRAŽEN KURILOVČAN.....	26
KORIZMENI KONCERTI	28
VESELI LADO.....	30
ROĐENDANSKI KONCERTI: ANTOLOGIJA II	32
POD ZVJEZDANIM OSJEČKIM NEBOM	34
GOSTOVANJE U BOSNI I HERCEGOVINI	36
MÁNE PRVI PUT U HRVATSKOJ	38
NOVI SOLISTI ANSAMBLA LADO	41
TRAGOVIMA BOKELJSKIH HRVATA	42
ORKESTAR LADA U ZAGREBU I BEČU	44
STRUČNI SKUP	46
HRVATSKI FOLKLOR U MOSKVI	47
ETHNO SUMMIT.....	48
NASTUP U KAZALIŠTU KOMEDIJA	50
SKLAD TRADICIJSKE I ELEKTRONIČKE GLAZBE	52
AUSTRALCI PJEVAVU KLAPSKE PJESENME	54
DESET GODINA PRIJATELJSTVA	55
SURADNJA S NAJMLAĐIMA	56
RADIONICA SCENSKOG POKRETA	58
DOBROTVORNi KONCERTI	60
ZAŠTO VOLIM LADO.....	62
RAVNATELJ U ODLASKU: KREŠIMIR DABO.....	64

Republika
Hrvatska
Ministarstvo
kulture
*Republic
of Croatia
Ministry
of Culture*

2018.
**EUROPSKA
GODINA KULTURNE
BAŠTINE**
#EuropeForCulture

365 dana

Ima li godina doista samo 365 dana? Nama se čini barem dvostruko jer toliko zbivanja u minuloj godini bilo bi dovoljno i za Dvogodišnjak, a ne samo Godišnjak koji je pred vama, doduše malo „podebljan“ u usporedbi s lanjskim, ali i mnogo više stranica ne bi bilo dovoljno da se zabilježi sve što je LADO osmislio i ostvario u 2018. godini, potvrđujući status najboljeg folklornog ansambla u Lijepoj Našoj

Potpore hrvatskoj proizvodnji

LADO se i ove godine odazvao pozivu Hrvatske gospodarske komore i nastupio na otvorenu akciju „Kupujmo hrvatsko“ na Trgu bana Josipa Jelačića u Zagrebu.

Izlagači su, kao i svake godine, 25. i 26. rujna imali prigodu predstaviti izvorne hrvatske proizvode. Osim poticanja što kvalitetnije i što raznovrsnije ponude domaćih proizvoda, HGK tom akcijom želi promicati konkurentnost hrvatskoga gospodarstva te pospješiti očuvanje postojećih radnih mjeseta i otvaranje novih. Tijekom 21 godine održavanja ove hvalevrijedne manifestacije potrošači su se mogli uvjeriti u sve snažniji razvoj izvorne hrvatske proizvodnje. HGK ističe važnost predstavljanja domaćih proizvoda i usluga – kako bi što širi krug potrošača bio upoznat s napretkom malih obiteljskih gospodarstava i obrta. LADO je svojim nastupom pokazao kako tim nastojanjima pruža punu potporu.

Nova plesna voditeljica

Sandra Sekula ove je godine – uz Alenu Šuškoviću – postala najbliža suradnica Andrije Ivančana, umjetničkog voditelja Ansambla LADO. Naslijedivši Vlatku Hlišć, Sandra je imenovana na radno mjesto plesač pjevač Ansambla LADO – solist i plesni voditelj. To promaknuće zahvaljuje vrhunskom poznavanju Ladova repertoara, plesnoj i vokalnoj izvrsnosti i metodološko-pedagoškim kompetencijama koje je pokazala u radu s kolegama u Ladu. Sandra Sekula godinama uspješno djeluje i u folklornom amaterizmu.

NAŠA BAŠTINA:
GĐE PROŠLOST SUSREĆE BUDUĆNOST

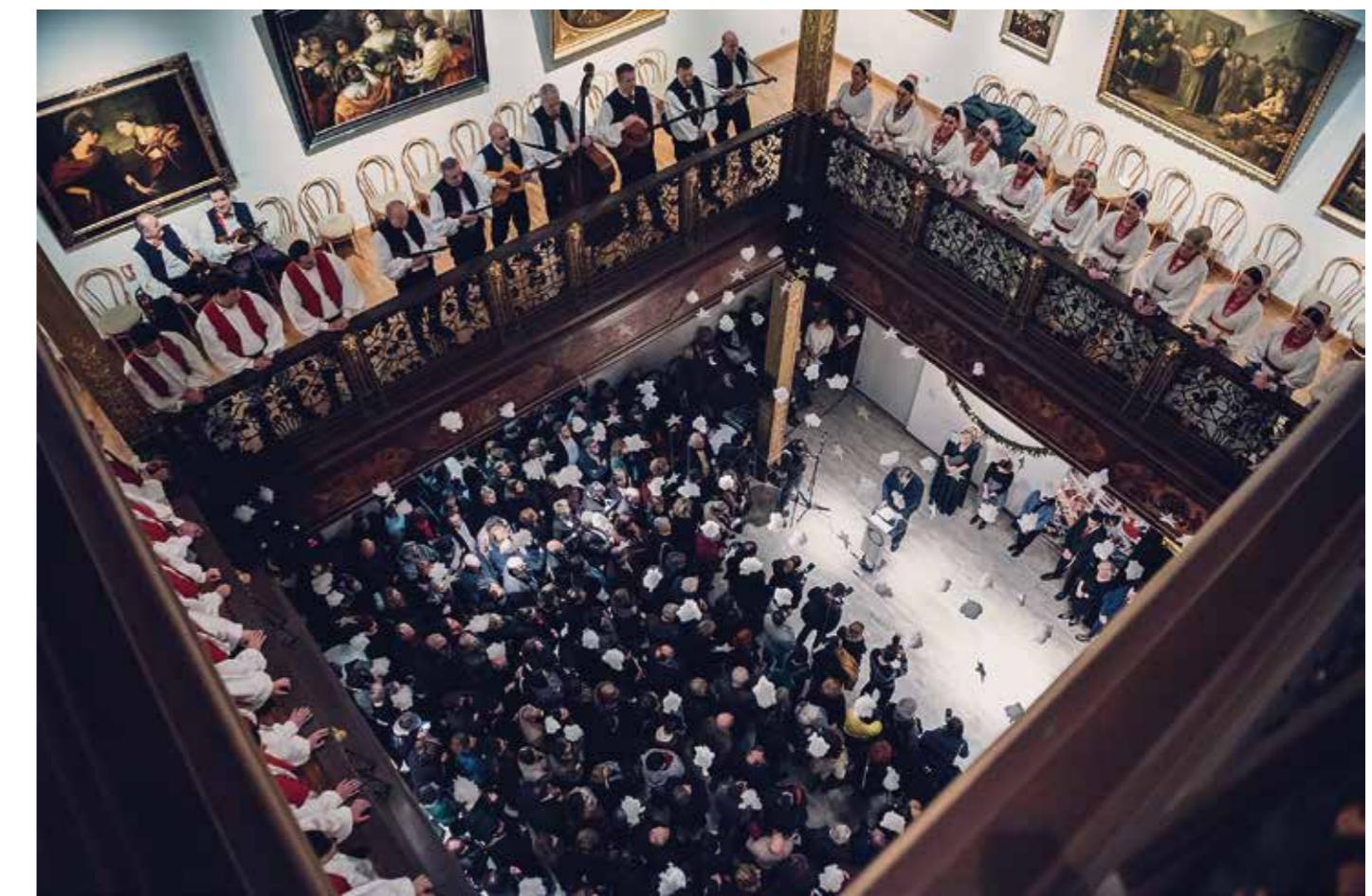

Europska godina kulturne baštine

U Europskoj godini kulturne baštine različitim se događanjima na lokalnoj, regionalnoj i državnoj razini želi upozoriti na vrijednosti kulturne baštine Europe s težnjom podizanja svijesti o važnosti i značenju kulturne baštine. Programi su bili usmjereni na otkrivanje baštine od najranije dobi (Baština u školi), poticanje održiva kulturnog turizma (Turizam i baština) te uporabu istraživačkih, inovacijskih, znanstvenih i tehnoloških mogućnosti za bolje očuvanje i predstavljanje baštine (Znanost za baštinu).

Toj se inicijativi pridružila i Republika Hrvatska. Tijekom 2017. bavila se pripremama za obilježavanje Europske godine kulturne baštine. Ministarstvo kulture RH nastojalo je promicanjem dijaloga i suradnje, obrazovanja i informacija o kulturnoj baštini u taj program uključiti pojedince, udruge građana, institucije i ustanove.

Ansambル LADO svojim je programima za sezonu 2018. „Ideju regutti“ te rođendanskim koncertom „Antologija II“ na sceni predstavio zaštićena kulturna dobra upisana u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske te na UNESCO-ove popise nematerijalne kulturne baštine svijeta. Tako se svojim repertoarom na najbolji način uključio u Europsku godinu kulturne baštine 2018.

Obljetnica Hrvatskog restauratorskog zavoda

O očuvanju hrvatske baštine brine se i Hrvatski restauratorski zavod koji je u povodu obilježavanja 70. godišnjice sustavne konzervatorsko-restauratorske djelatnosti organizirao izložbu „Tajni život baštine“. Tom se izložbom Zavod pridružio obilježavanju Europske godine kulturne baštine žečeći najširu javnost potaknuti na što veću uključenost u program očuvanja kulturne baštine. Posjetitelje se nastoji poticati da na poučan i interaktivan način, prilagođen i najmladima, upoznaju različite aktivnosti i specifične djelatnosti Zavoda, široj javnosti često nepoznate. Na otvorenju izložbe, 4. prosinca u Muzeju za umjetnost i obrt, kao simbol očuvanja kulturne baštine nastupio je Ansambル LADO.

Priznanje Superbrands

Ladarice su 7. lipnja otvorile gala večeru Superbrands Hrvatska na kojoj su dodijeljena priznanja najboljim brendovima 2017./2018. godine. Među njima je i ove godine Ansambル LADO u čije je ime priznanje primio Nikola Obad, viši stručni savjetnik za organiziranje događaja u Hrvatskoj. Statuu su mu uručile Lea Brezar, CEO Dhar Medie i Superbrands Hrvatska i Slovenija te Manuela Tunjić, voditeljica prodaje Dhar medije.

LADO je primio još jedno veliko priznanje

LADO na otvorenju Floraarta

Na otvorenju 53. međunarodne vrtne izložbe Floraart, održanom 28. svibnja na zagrebačkom jezeru Bundek, nastupio je i Ansambl LADO. Osim hrvatske himne LADO je za mnoštvo posjetitelja i uglednih uzvanika izveo i poznate „Ladarke“ Emila Cossetta.

Ove se godine na tradicionalnoj izložbi cvijeća predstavilo više od 220 izlagača iz Hrvatske i svijeta.

12. hrvatski gajdaški festival

Centar za tradicijska glazbala Hrvatske u suradnji s Ansamblom LADO i Etnografskim muzejom i ove je godine organizirao 12. hrvatski gajdaški festival, održan 28. i 29. rujna u Mihovljanim i Zagrebu. Više od 40 izvođača iz Belgije, BiH, Bjelorusije, Hrvatske, Irske, Makedonije, Poljske, Slovačke i Škotske predstavilo je gajde i srodna glazbala karakteristična za vlastito podneblje. Poseban gost festivala bio je Orkestar Ansambla LADO koji je uzvanicima pokazao kako stara tradicijska glazbala zvuče kad se sviraju uz tamburaški orkestar i violine.

U spomen na Tetu Lizu

Program „Nebo fest, spomen na Tetu Lizu“, nakon rasprodane velike dvorane Teatra &TD u Zagrebu, repriziran je 26. travnja u Čakovcu. U organizaciji festivalske udruge Nebo publika je uživala u međimurskim popevkama u izvođenju suradnika i poštovatelja Tete Lize i još neobjavljenim videospotovima s prvog albuma Tete Lize i Cinkuša. Glazbeni voditelj Ansambla LADO Alan Kanski sa svojim narodnim kvartetom Nebo, osnovanim posebno za tu prigodu, na cimbalu je pratio sve soliste koji su te večeri nastupali na Tribini Čakovec. Na festivalu su i ove godine sudjelovale solistice Kristina Opačić Vrućina i Mateja Kovačević.

Plesne radionice

Tijekom proljeća 2018. godine za sve iskusne folkloruše održavane su radionice „Pogled u profesionalizam“. Vodio ih je plesni voditelj Ansambla LADO Alen Šušković, a na njima je sudjelovalo pedesetak plesača iz cijele Hrvatske. Plesnu radionicu Šušković je održao i u prosincu za članove folklornog društva Narodni vez koje djeluje pri Hrvatskoj katoličkoj župi u Münchenu. Organizirala ju je voditeljica društva Slavica Tavra, a na njoj je bilo nazočno dvanaestero folkloruša koji su istaknuli kako im je velika čast biti u dvorani u kojoj umjetnici svakog dana vježbaju te da nestripljivo očekuju ponovni koncert Ansambla LADO u Njemačkoj.

Sretno mladenci!

Folklor sjedinjuje ljude ne samo pjesmom i plesom na pozornici nego i u životu. Ana Spišić se 14. rujna udala za bivšeg Ladova djelatnika Vedrana Drobina. Nakon vjenčanja održana u predivnoj crkvi sv. Barbare u Velikoj Mlaki, sagradenoj u 4. stoljeću, slavlje je nastavljeno u City Plazi. Prije toga, 21. travnja, Antun Leinveber oženio se svojom dugogodišnjom djevojkom Editom Jarić s kojom se upoznao plešući u KUD-u Šokadija iz Starih Mikanačaca. Iako oboje žive i rade u Zagrebu, za mjesto vjenčanja odabrali su rodnu Slavoniju u kojoj su s velikom obitelji i mnogim prijateljima svoj najsrđniji trenutak proslavili na slavonski način. U lipnju se oženio i Filip Lončarić, noviji član Ladove zajednice. Njegova je odabranica Maja Majpruz koju je upoznao u KUD-u Bukovac u kojem su zajedno plesali.

Edita i Antun Leinveber

Ana i Vedran Drobina

Maja i Filip Lončarić

Svi mogu reći da su **NAJBOLJI**.
Samo neki to zaista **JESU**.

www.superbrands.hr

Sjedinjenje materijalnog i nematerijalnog tradicijskog naslijeđa u rimskom amfiteatru u jedinstven doživljaj oduševilo je razdraganu publiku koja je nastup Ansambla LADO nagradila gromoglasnim pljeskom i pozivom na dodatak dvosatnom koncertu, vrhuncu ovogodišnje koncertne sezone

Trijumfalni povratak u Arenu

piše LIVIJA ZGURIĆ
snimila PETRA SLOBODNJAK

A
nsamb LADO spektakularno se vratio u pulsku Arenu. Ovacije oduševljene publike u pulskom amfiteatru koja je 6. srpnja pozivala Ansamb LADO na dodatak bogatu dvosatnom programu označile su vrhunac koncertne sezone. I to u doba kada cijela Europa obilježava Godinu nematerijalne kulturne baštine.

GOSTOVANJE U PULI

Arena se pokazala idealnim prostorom za izvedbu Ladova nova programa

Izvedbu programa „Ideju regruti“ pratile su inventivne animacije Alena Vukovića koje su davale dodatno obilježje svakoj koreografiji. Umjetničko oblikovanje svjetla i tona za koje su bili zaslužni Vesna Kolarec i Dubravko Šarić uspješno je upotpunjavalo scenske efekte Ladova koncerta u impresivnom ambijentu dva tisućljeća starog pulskog amfiteatra, građena u 1. stoljeću, u doba vladavine rimskog cara Vespačijana. Materijalno i nematerijalno tradicijsko naslijede sjedinjeno je u jedinstven doživljaj koji je publike nagradila gromoglasnim pljeskom.

Proba s pogledom u nebo: hoće li kišiti ili će se nebo smilovati?

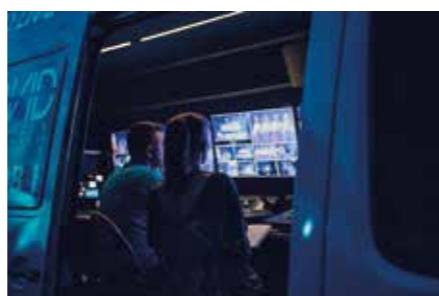

Na programu je bila i koreografija iz Jezera s otoka Murtera

Unatoč kiši koja je baš tih dana zaprijetila Puli, LADO je uspješno izveo dvanaest nagradivih koreografija koje su plesom i pjesmom prikazale običaje Dalmatinske zagore, Baranje, moravskih Hrvata, Hrvatskoga zagorja i Međimurja – na opće oduševljenje publike koja je ispunila golemo gledalište Arene.

Posjetitelji su na Ladov koncert pristigli iz različitih krajeva Hrvatske, ali i iz inozemstva. U amfiteatar su stigla i tri naraštaja Hrvata iz Amerike kako bi uživali u tradicijskim vrednotama svojih predaka. Hrvatski folklorni ansambl Nova nada iz Detroita i tamburaško plesna skupina Hrvatska loza iz Chicaga, zaljubljenici u hrvatski folklor, pomno su i s neskrivenom radošću pratili umjetničke izvedbe.

Uz Ansambl LADO pulski je koncert organizirala agencija Meritum komunikacije, a pokroviteljski ga je podržala predsjednica Republike Hrvatske Kolinda Grabar Kitarović. Potporu projektu svojim dolaskom na koncert pružila i Monika Udovičić, izaslanica premijera Republike Hrvatske.

Atraktivan program oduševio je publiku u pulskoj Areni koja je izvođače nagradila dugim pljeskom

Publika preplavljena emocijama

LADO se na koncertima u povjesnim tvrđavama u Šibeniku i Dubrovniku predstavio kao bedem hrvatske nacionalne baštine i promicatelj vrhunske folklorne umjetnosti

piše LIVIJA ZGURIĆ snimile PETRA SLOBODNJA I LANA GRUBIŠIĆ

Generalna proba na terasi dubrovačke tvrđave Revelin

Nakon mnogih koncerata u rasprodanim dvoranama tijekom prvog dijela godine i spektakularna nastupa održana u pulskoj Areni početkom srpnja, Ansambl LADO nastavio je svoju tradicionalnu ljetnu jadransku turneju. Ove je godine nastupio u iznimno kulturno-povjesno važnim i među domaćim i stranim turistima sve popularnijim tvrđavama – Tvrđavi sv. Mihovila u Šibeniku i tradicionalnim koncertom na Dubrovačkim ljetnim igrama u tvrđavi Revelin u Dubrovniku.

Ladovi umjetnici predstavili su se jadranskoj publici koncertom „Ideju

regruti” i u Gradskom parku u Trilju. Osim posjetitelja iz svih krajeva Dalmacije, u dvosatnom programu uživali su i inozemni gosti, zadivljeni bogatstvom hrvatskog folklorнog izričaja.

„Nezaboravan doživljaj gracioznosti, koordiniranosti pokreta i scenskog savršenstva kojim LADO predstavlja hrvatsku kulturnu baštinu savršeno je predstavljen na otvorenoj pozornici u Gradskom parku Trilj. Vidjeti izvedbu „Linda” usred Dalmatinske zagore nezaboravan je doživljaj. Bila nam je iznimna čast ugostiti nacionalni Ansambl LADO. Od srca im hvala na emocijama koje su pobudili kod publike i koje su preplavile i strane i domaće goste”, izjavila je Andriana Ivković, direktorica Turističke zajednice Trilj.

Koncert je otvoren baranjskim plesovima i pjesmama

Izvođači i publika bili su oduševljeni jedinstvenim ugodajem na tvrđavi sv. Mihovila

Tvrđava sv. Mihovila

piše GORANA BARIŠIĆ-BAČELIĆ (ravnateljica Javne ustanove Tvrđava kulture Šibenik)

Veliko je zadovoljstvo vidjeti pune tribine Tvrđave sv. Mihovila, posebice ako je riječ o programu kakav je Ansambl LADO predstavio šibenskoj publici. Dvosatna izvedba dvanaest potpuno novih koreografija repertoara „Ideju regruti” zadivila je sve posjetitelje. I nakon trećeg nastupa u Šibeniku LADO iznenađuje, oduševljava i pobuđuje burne emocije razdragane publike kojoj uvijek nudi novu i osvježenu koncertnu izvedbu.

U Javnoj ustanovi Tvrđava kulture počašćeni smo iskazanim povjerenjem Ansambla LADO i prigodom da organiziramo ovaj jedinstven događaj. Osobito nas raduje sjedinjenje impozantnog kulturnog naslijeđa koje s jedne strane predstavlja Ansambl LADO, a s druge Tvrđava sv. Mihovila. U doba obilježavanja Europske godine kulturne baštine naše je nacionalno bogatstvo sjedinjeno u jedinstven doživljaj.

RAPORED NASTUPA

6. srpnja	Arena, Pula
20. srpnja	Gradski park, Trilj
22. srpnja	Tvrđava sv. Mihovila, Šibenik
24. srpnja	Tvrđava Revelin, Dubrovnik

Odlazak u vojsku plesnim korakom

Umjetnički voditelj Ansambla LADO Andrija Ivančan pripremio je za sezonu 2018. program nazvan „Ideju regruti“ kojim je Ansambl LADO gostovao u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog u Zagrebu i u mnogim gradovima Hrvatske te u Bosni i Hercegovini

piše LIVIJA ZGURIĆ snimila PETRA SLOBODNJAK

Od ukupno deset koreografija, njih čak tri prikazuju fragmente običaja vezanih uz odlazak mladića u vojsku što je utjecalo na odabir naziva ovogodišnjeg programa. Riječ je o koreografiji „Ideju regruti“ dr. sc. Ivana Ivančana prema kojoj je nazvan program 2018. godine. Koreografijom „Za gorami, dolinami“ Stjepana Perka na repertoar Lada prvi su put uvršteni plesovi moravskih Hrvata, a koreografijom „Simo hote mladenci“ prikazani su svatovski običaji Turopolja u kojima se izvodio ples za partu, tj. mlađenčino

oglavlje, u kojem su mladići pokazivali svoju mačevalačku vještinu”, rekao je Andrija Ivančan na predstavljanju programa.

Osim plesova Hrvata koji žive na području današnje Češke, LADO je ovim programom prvi put prikazao i pjesme i plesove otoka Cresa i Jezera na otoku Murteru.

Praizvedba programa održana je 6. svibnja u Molvama, rodnom mjestu dr. sc. Ivana Ivančana, a zagrebačkoj je publici program predstavljen tjedan dana poslije u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog. Koncert je bio popraćen video ilustracijama Alena Vukovića.

DOPRINOS OSTVARENJU PROGRAMA

Ansambl LADO prvi je put u svojem radu angažirao polaznike stručnoga osposobljavanja. Pavla Maslač, Laura Kolenković, Marija Regina Krot i Josipa Filaković marljivošću i zalaganjem pridonijele su uspješnom ostvarenju programa

I. DIO

1. VOLIM GAJDE, NEK' TAMBURE TROJE – pjesme i plesovi iz Baranje
Koreografija: Goran Knežević / Glazbena obrada: Zoran Jakunić
2. AJ SVIRAJ MIKO
Scenski postav: Stjepan Perko / Glazbena obrada: Marijan Makar
3. CVIĆE MOJE, JA BI TEBE BRALA – pjesme i plesovi Orleca na otoku Cresu
Koreografija: Boris Harfman / Glazbena obrada: Joško Čaleta
4. ZA GORAMI, DOLINAMI – folklorni motivi moravskih Hrvata
Koreografija: Stjepan Perko / Glazbena obrada: Marko First
5. LINDŽO – poskočica iz južne Hercegovine
Koreografija i glazba: Vladimir Kuraja
6. DA BI SE ZRUŠILE TE LEGRADSKIE GORE – pjesma iz Međimurja
Glazbena obrada: Božidar Potočnik
7. IDEJU REGRUTI – pjesme i plesovi Međimurja
Koreografija: dr. sc. Ivan Ivančan / Glazbena obrada: dr. sc. Ivan Ivančan i Siniša Leopold

II. DIO

1. ŽITO ŽELA ŽETELICA MLADA – pjesme i plesovi karlovačkog Pokuplja
Koreografija: dr. sc. Ivan Ivančan / Glazbena obrada: dr. sc. Ivan Ivančan i Marijan Makar
2. PROMINA – pjesme i plesovi prominskog kraja, Dalmatinska zagora
Koreografija i glazba: Goran Knežević
3. MA' ROŽICA – pjesme i plesovi Hrvatskog zagorja
Koreografija: Iva Cvetko / Glazbena obrada: Tibor Bün
4. ZAGORSKI DRMEŠ
Koreografija: Senka Jurina / Glazbena obrada: Zdravko Završki
5. LIPA LI JE RUMEN ROŽICA – pjesme i plesovi Jezera na otoku Murteru
Koreografija: Andrija Ivančan / Glazbena obrada: Siniša Leopold
Kostimografija: Nenad Milin
6. DEVOJKA, DEVOJKA, KO RUMENA JABUKA – motivi iz Turopolja
Glazbena obrada: Zoran Jakunić
7. SIMO HOTE MLADENCI – fragment turopoljskog svadbenog običaja
Koreografija: Andrija Ivančan / Glazbena obrada: Zoran Jakunić

Završnica
koncerta u znaku
turopoljske
svadbe

Tijekom godine LADO je ovim programom nastupio u mnogim obalnim i kontinentalnim gradovima Hrvatske te dva puta u Bosni i Hercegovini.

Programom „Ideju regruti“ i rođendanskim programom „Antologija II“ Ansambl se uključio u program obilježavanja Europske godine kulturne baštine 2018. godine.

Ples i pjesme Orleca

Boris Harfman, solist Ansambla LADO, autor je koreografije „Cviće moje, ja bi tebe brala“ s kojom je Ansambl ove godine prvi put predstavljao plesove i pjesme Orleca na otoku Cresu. Glazbenu obradu potpisuje Ladov dugogodišnji suradnik Joško Čaleta.

Plesna šetnja Lijepom Našom

U godini obilježavanja Europske godine kulturne baštine
LADO je nastupio i u manjima mjestima

MOLVE

Plesnu sezonu LADO je otvorio 6. svibnja koncertom u rodnome mjestu nekadašnjeg umjetničkog voditelja dr. sc. Ivana Ivančana, a planira se da takav simboličan početak plesne sezone bude tradicionalan. Tako bi se odavala počast dugogodišnjem umjetničkom voditelju i jednom od najistaknutijih koreografa Ansambla LADO.

GAREŠNICA

Program „Ideju regruti“ predstavljen je 18. svibnja publici u Garešnici, u dvorani Srednje škole „August Šenoa“. Nastup Lada oduševio je gledatelje, a dodatni pljesak izmamio je rođeni Garešničanin Filip Martinić, odnedavno profesionalni plesač pjevač Lada za kojega je taj nastup zacijelo bio poseban doživljaj.

ZABOK

U povodu obilježavanja 25. obljetnice grada Zaboka, 21. svibnja LADO je održao svoj prvi koncert u novoj Sportskoj dvorani Zabok, popunjenoj do posljednjeg mesta. Koncert je ostvaren zahvaljujući suradnji Ansambla LADO i Grada Zaboka. Osim te suradnje, LADO uza Zabok veže koreografiju „Zagorski drmeš“ Senke Jurine, umjetničke voditeljice Ansambla Zabok, koja se ove godine našla na

repertoaru. U publici je sjedio i mladi zabočki kantautor JR August koji je LADO gledao prvi put i bio oduševljen nastupom.

„Jako mi se svidio koncept, a plesači i svirači su nevjerojatno dobri!“ izjavio je nakon koncerta. Pljesak oduševljenja bio je najbolji pokazatelj kako Zabok i tamošnja publika vole i cijene tradicijsku kulturu.

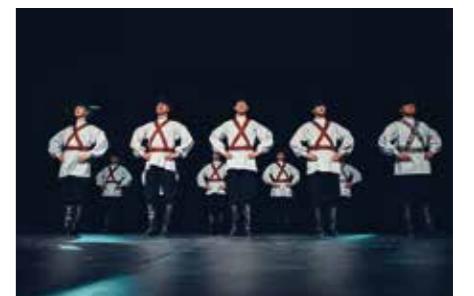
JEZERA

Narodne nošnje koje su Ladovi plesači nosili predstavljajući plesove i pjesme Jezera na otoku Murteru u vlasništvu su

Nenada Milina, voditelja KUD-a Koledišće i poznatog Jezerčanina. Njemu je Andrija Ivančan, umjetnički voditelj Lada, posvetio tu koreografiju. Nakon koncerta Ivančan je izjavio kako ga je oduševila toplina murterske publike i kako je bilo dirljivo vidjeti razdragane posjetitelje koncerta koji su od samog početka pjevali s Ansamblom.

Organizatori koncerta održana 13. lipnja pred prepunim Trgom Jezerana su Općina Tisno, KUD Koledišće Jezera i tamošnja Turistička zajednica.

BOJAN POGRMILOVIĆ Težim vokalnim vrhuncima

Ugledni hrvatski dirigent i vokalni pedagog od srpnja je glazbeni voditelj-dirigent u Ansamblu LADO u kojem je bio glazbeni voditelj od 1988. do 1998. godine, a u međuvremenu je vodio mnoge hrvatske vokalne ansamble, među njima i Mješoviti zbor KUD-a Ina

piše DENIS DERK snimila PETRA SLOBODNJAK

Nakon punih dvadeset godina vratili ste se na položaj glazbenog voditelja-dirigenta Lada. Zašto ste se vratili – da se malo našalimo na „mjesto zločina“?

– Kada mi postave to pitanje, našalim se na isti način. Prije 20 godina, kada sam odlazio iz Lada, činilo mi se da sam u dva mandata (10 godina) zaokružio jednu priču, da sam Ansamblu idejno i stručno dao sve što sam mogao te da bi moj daljnji rad bio samo ponavljanje. Osim toga, želio sam sebi i drugima dokazati da sam sposoban raditi i koncertne cipele, a ne samo opanke – da nastavimo u šaljivu tonu. I LADO je meni mnogo dao. U njemu sam se prvi put afirmirao kao umjetnik, osobito kao dirigent i vokalni pedagog. U međuvremenu je moja karijera u svemu isla uzlaznom putanjom i činilo mi se da sa stečenim iskustvom, sada iz potpuno drugog položaja, s novim motivima i izazovima, mogu pridonijeti Lадu, a sebi priskrbiti zadovoljstvo da s tako kvalitetnim ansamblom ostvarim nove dosege.

To ne znači da moj nekadašnji nasljednik, a sada prethodnik Dražen Kurilovčan, kojega sam i predložio za svojeg nasljednika, nije radio dobro. Štoviše, iznimno cijenim njegov pjevački, plesački, pedagoški i stvaralački rad u Lадu, posebice njegove obrade korizmenih napjeva. No činilo mi se da Ansamblu mogu ponuditi nešto novo i drukčije. Znate ono – nova metla...

Upravo ste vi zasluzni što je Ansambl LADO prije više od dvadeset godina počeo nastupati i kao samostalni vokalni ansambl s prilično opsežnim vokalnim repertoarom. Hoćete li nastaviti tim putem, ili planirate nešto novo?

– Danas više nitko ne može i ne smije vraćati kotač povijesti unatrag. Nekoliko je razloga zbog kojih sam tada ustrojao na vokalnom i vokalno-instrumentalnom programu odvojenu od plesa. Jedan je bio taj što je zbog poznatih političkih i ratnih okolnosti LADO prestao izvoditi velik dio dotadašnjeg programa, iako je uz programske sadržaje jugoslavenskog karaktera uvijek imao oko 50 posto hrvatskog programa. Drugi je razlog što je Ansambl plesački bio prilično star, a pjevački u najboljim godinama. Treći je što sam i orkestru želio pružiti nove izazove i zadatke, prijeko potrebne za kvalitetan razvoj. To je rezultiralo nekim kasnijim projektima koje je ostvario Goran Kačurov

– primjerice koncerti „U društvu svirača“. Naposljetku, ako smo nacionalni ansambl koji se bavi nacionalnim folklorom, valja prihvatići da je pučka duhovna baština naše veliko folklorno blago koje zасlužuje da ga izvodi nacionalni ansambl.

LADO se u ovih dvadeset godina kadrovske prilično promijenio. Kako, kao iskusni vokalni pedagog i dokazani zborski dirigent, ocjenjujete pjevačke domete sadašnjeg ansambla?

– U opisu je mojeg radnog mjeseta i rad s orkestrom. U tome dijelim odgovornost

sa svojim asistentom Alanom Kanskim kojega smatram pravom osobom na pravom mjestu. Već sada mogu reći da je naša suradnja onakva kakva bi doista trebala biti. LADO ima 14 vrhunskih glazbenika, multiinstrumentalista koji izvrsno vladaju svojim instrumentima, no odlični su poznavatelji i svih onih stilskih raznolikosti i finesa potrebnih za vrhunsko muziciranje u profesionalnom ansamblu. Kad je riječ o plesačima pjevačima, možda još nemamo nekoga kao što je bila Andjela Potočnik, no – neka se ne uvrijede sjajne prethodne generacije – mislim da je ova generacija u prosjeku vokalno najpotentnija dosad.

Diskografska aktivnost Lada ponešto je zamrla. Mislite li je oživjeti ili je diskografija stvar prošlosti?

– Pristaša sam diskografije. Započeo sam seriju snimanja CD-a s projektima kao što su „Telo Kristušovo – Narodil se mladi Kralj“, „Kalvarija“, „LADO iz kajkavskih krajeva 1 i 2“, a prije odlaska iz Lada pripremio sam i dva tzv. panonska CD-a te djelomično pripremio „Na moru i kraju“. Prethodni CD-i bili su digitalna reizdanja vinilnih ploča. Želim istaknuti i veliku ulogu i potporu tadašnjeg umjetničkog voditelja Ivana Ivančana, iznimno zasluznog za nastavak tog izvrsno započeta niza. Impresivna kolekcija Ladovih nosača zvuka velika je obveza, ali u ovim okolnostima, kada ta vrsta izdavačke djelatnosti gubi na snazi, treba vidjeti je li to prav i put. LADO će nastaviti snimati audio i video izdanja, a kako i u kojem mediju će to biti predstavljeno – ovisit će o razvoju tehnologije. Ranih devedesetih s vinilnih

ostavili najveći trag kada je riječ o glazbenom aspektu Lada. Nakon mojeg odlaska nemjerljivo doprinos Dražena Kurilovčana i stalnoga Lадova suradnika Joška Čalete. Bogatstvo ideja i glazbenog materijala te njihov iznimski pedagoški rad ugrađen u Ansambl moja su obveza. Kako i u kojoj će mjeri nastaviti s tim radom ovisi o mnogim okolnostima te o usklajivanju s koncepcijom umjetničkog voditelja Andrije Ivančana. No zasad, a i u budućnosti, ne vidim prepreke u ostvarenju takvih projekata. Andrija Ivančan pozvao me u LADO znajući da sam stručan, ali i da sam radoholičar.

Hoće li vam rad u Lадu ostaviti dovoljno vremena za vaše dosadašnje dirigentske aktivnosti, primjerice vođenje mješovite pjevačkoga zbara KUD-a Ina koji vodite trideset godina?

– Za boravku u Lадu radio sam s muškom klapom Maretom, sa ženskom klapom Cesarcem, Folklornim ansamblom Venčec i Mješovitim pjevačkim zborom INA. Sa svima sam cijelog života radio zaista predano. Nikada zbor toga nije trpio posao u Lадu jer je moj stalni, profesionalni posao uvijek bio na prvoj mjestu. Tako je bilo i kad sam radio kao profesor solo pjevanja u Glazbenoj školi Vatroslava Lisinskog. Ostale obveze uskladivat će prema potrebama Lada.

Mislite li da Ansambl LADO u kulturnom životu Hrvatske zauzima mjesto kakvo zасlužuje?

– U posljednje vrijeme sve više, mnogo više nego kad sam prvi put bio u Lадu. Nekada sam govorio kako bi prvi kulturni brand kojim bi se naša zemlja trebala predstaviti u inozemstvu uvijek trebao biti LADO

izdanja prešli smo na CD-e, a i sada smo u tranzicijskom razdoblju.

Potom Zagrebačka filharmonija ili Zagrebački solisti, a tek onda svi drugi. Neka se nitko ne uvrijedi, nikoga ne cijeni manje od prethodno navedenih, no to mi se čini prirodnim, a nije slučajno da i druge zemlje slično postupaju. Poimanju Lada u našoj javnosti i njegovoj boljoj „vidljivosti“ znatno je pridonijela njegova „arenizacija“. LADO je i u tome ostao vjeran sebi u izrazu, no s novim načinom produkcije i zakonom velikih brojeva pridobio je publiku koja dosada nije dolazila na njegove koncerne.

Možete li nam reći koji je vaš istinski umjetnički i pedagoški credo koji mislite primijeniti u svojem budućem radu?

– Mislim da ne postoji vrsta glazbe koja bi se mogla interpretirati bez strasti. Suprotnih je primjera mnogo, osobito u zabavnoj glazbi. Mislim da svaka glazba ima neki svoj kontekst, neku prapovijest i u nju treba „ući“ razumom, iskustvom, osjetom... Najbolje svime time zajedno. Kada je posrijedi vokalna glazba i tehnička osnova za nju, ljudi najčešće misle da svatko ima glas za nešto. Netko za operu, netko za folklor, netko za jazz itd. To jednostavno nije istina. Svatko može imati glas za svaki

U blagdanskom ozračju

Tradicionalnu božićnu turneu Ansambl LADO započeo je 13. prosinca u Crkvi sv. Blaža u Zagrebu nakon čega je gostovao u Novskoj, Prelogu i Varaždinu

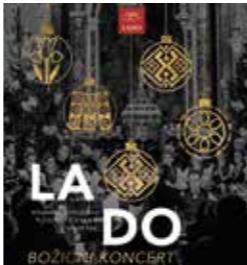
piše
LIVIJA ZGURIĆ
snimke
PETRA SLOBODNJAKA,
ŽELJKO GAŠPAROVIĆ I
FOTO AGENCIJA SJEVER

Jednosatni božićni program za zbor i orkestar „Radujte se narodi“ priredili su Dražen Kurilović, Zoran Jakunić i Božo Potočnik. Ansambrom je dirigirao Bojan Pogrmilović koji je na mjesto glazbenog voditelja – dirigenta ponovno došao u srpnju ove godine. „Bilo mi je neizmjerno zadovoljstvo ponovno dirigirati na božićnim koncertima Ansambla LADO jer sam bio dirigent Lada kada

je 1990. godine začeta ta tradicija. Veseli me što smo publici predstavili ne samo standardne božićne napjeve već i neke rijede izvedene pjesme iz hrvatskih krajeva. Radovao me i glazbeni susret s našim vršnim obradivačima. Napjeve koje LADO izvodi oni se trude odjenuti u ruho duboko povezano s tradicijom, a istodobno prihvatljivo današnjoj publici“, rekao je Pogrmilović.

U ovo predbožično vrijeme već 11 godina nezaobilazna je postaja za Ladove

LADO je nastupio u obnovljenoj dvorani varažinskog HNK (dolje). Koncert u Novskoj (lijevo).

nastupe Svetište i Župa sv. Antuna Padovanskog na Svetom Duhu u Zagrebu. „Crkva sv. Antuna svake godine prepuna je vjernika koji svoju dušu žele oplemeniti hrvatskim božićnim pjesmama u izvornom i tradicionalnom obliku. Umijeće vršnog Ladova orkestra i raspjevanost zbara pobuduju uzvišene emocije svakog slušatelja. Domoljubni žar i tradicija izvornih hrvatskih skladbi koje franjevcii njeguju u svojoj crkvi u tom se božićnom koncertu Ansambla LADO sjedinjuju u zajedničku čestitku vjernicima“, rekao je fra Roko Bedalov, župnik Crkve sv. Antuna Padovanskog.

Božićna turneu Ansambla LADO ujedno je posljednja u mandatu ravnatelja Krešimira Dabe kojega će u siječnju 2019. godine zamijeniti Ileana Jurin Bakotić.

„Poseban je osjećaj završiti mandat dirljivim božićnim koncertima koji su Ladova tradicija već više od 20 godina. Čarolija glazbe koju umjetnici Lada izvode na poseban način uvodi nas u blagdansko raspoloženje, navješćujući mir, radost i zajedništvo što nam je svima prijeko potrebno“, rekao je Dabo.

Turneu i Ladova koncertna sezona završena je 20. prosinca nastupom u Hrvatskom narodnom kazalištu u Varaž-

dinu. Snimka koncerta održana u Crkvi sv. Antuna Padovanskog emitirana je na Božić na HRT-u (gore). Božićnim koncertima od Ansambla se oprostio ravnatelj Krešimir Dabo (dolje).

RAPORED NASTUPA

- 13. prosinca Crkva sv. Blaža, Zagreb
- 17. prosinca Pučko otvoreno učilište, Novska
- 18. prosinca Župna crkva sv. Jakoba, Prelog
- 19. prosinca Crkva sv. Antuna Padovanskog, Zagreb
- 20. prosinca Velika koncertna dvorana HNK u Varaždinu, Varaždin

Ususret novim izazovima

Dražen Kurilovčan, od 2008. glazbeni voditelj-dirigent Lada, odlazi iz ansambla u kojemu je ostavio dubok trag i za koji ga vežu trajne uspomene. Vraća se u Veliku Goricu i nastavlja s kulturnim poslanjem u svojem rodnom gradu

piše MAJA ŠITUM snimili PETRA SLOBODNJA I MARKO MRŠE

Dražen Kurilovčan došao je 1991. godine na audiciju u LADO sasvim slučajno, ali odmah je bilo jasno da je došao na pravo mjesto. I tada počinje njegova karijera pjevača plesača, zatim voditelja zbara, a od 2008. do ovogodišnjeg odlaska bio je glazbeni voditelj-dirigent. Uz njega je Ansambel dosegnuo nove vrhunce o čemu svjedoče mnoge nagrade, primjerice Porin, kojim su nagrađeni njegovi albumi „Raspelo” i „O, Isuse, daj mi suze”. Ipak, najupečatljivija potvrda Kurilovčanove uspješnosti oduševljenje je publike koja je razdragana odlazila s njegovih koncerata.

U LADU STE PROVELI 27 GODINA. KOJE SU VAM USPOMENE OSTALE U TRAJNOM SJECANJU?
Uspomene na lijepa putovanja, koncerte, oduševljenje publike i rad u dvorani. Ipak, osobito su me veselili korizmeni i božićni koncerti u crkvama jer to nisu bili samo koncerti nego i duhovni doživljaji koje je publika duboko proživiljala i iskazivala nam posebnu zahvalnost. Uvijek mi je bio iznimno važan doživljaj publike, spoznaja da su ljudi uživali u koncertu. To je bio pokazatelj da sam dobro pripremio program i uspješno obavio svoj posao. Jednako bih tako bio sretan što su izvođači uživali u koncertu i osjetili prisian dodir s publikom.

PUBLIKA UVIJEK OSJETI KADA IZVOĐAČI UŽIVAJU, KAD I NJIH NA POZORNICI PONESU GLAZBĘ I PLES?

Svakako. To se vidi i osjeti, osobito u pjevanju. Publiku ne možete prevariti. Kada izvođač osjeća, tijelo i vokalni aparat uskladju se s raspoloženjem i emocije se preljevaju na pozornicu. To je posebno istaknuto u tradicijskoj glazbi jer svaka pjesma ima svoj smisao i svoju priču. Ako 22 žene i 18 muškaraca u istom trenutku isto misle i osjećaju, zajedničke emocije iskazuju se na sceni i publika to itekako osjeća.

JESTE LI TO OSJETILI VIŠE KAO IZVOĐAČ ILI KAO DIRIGENT? KOJA VAM JE ULOGA BILA DRAŽA?
Jednako sam uživao kao plesač pjevač i kao dirigent. Trebalо mi je dosta vremena da se naviknem na ulogu dirigenta i na to da svojim glasom više ne sudjelujem u koncertima. Morao sam pronaći način da svoje osjećaje prenesem na ansambl kako bih preko njih izrazio ono što želim. U početku mi je bilo teško, ali kako se ansambl navikavao na mene, tako su u mojim gestama i izrazu lica prepoznavali što želim i to bi uspješno ostvarivali.

ŠTO VAM JE BILO IZAZOVNIJE RADITI?
Bojao sam se dirigentske uloge, pogotovo kad sam došao u doticaj s partiturama Tomislava Uhlika koje nisu bile jednostavne. Prije svojeg prvog koncerta „Narodi se mali kralj” otisao sam do profesora Vladimira Kranjčevića i zamolio ga za savjet. Rekao mi je: „Pa sve ti tu piše, znaš kako smo radili na fakultetu – ruka lijevo, ruka desno”. Pokazao mi je i sve mi je otprije bilo

jasno, a njegova mi je potpora bila iznimno važna. Važno mi je imati potporu kolega jer ako to nedostaje, teško je kvalitetno obavljati svoj posao.

Kako vam je bilo raditi s Ansambalom?

LADO je vrlo poseban ansambl. Posao članova Ansambla nije lagan jer se uvijek moraju pretvoriti u priču koju pjesmom i plesom prikazuju. To su ljudi koji moraju imati ego i scensku drskost što je dobro za nastupe, ali s njima je katkad teško suradivati. Oni bi povremeno željeli izraziti nešto na svoj način i zaista je dobro da imaju svoje prijedloge i vizije, osobito u solističkim ulogama, ali dirigent je taj koji odlučuje kako nešto treba izvesti. Mora se naći kompromis. Katkad je bilo prijepora, ali i jako lijepih trenutaka u kojima smo ostvarivali vrhunske rezultate.

Izvrsni rezultati očituju se u priznanjima poput nagrada „Ivan Lukačić“ na Varaždinskim baroknim večerima, „Orlanda“ na Dubrovačkim igrama i osvajanjem mnogih Porina. Koja su vam priznanja bila najdraža?

Priznanje koje smo dobili za „Raspelo“ jako me iznenadilo jer ga nisam očekivao. To je bio moj prvi album, a nagrada je bila dokaz da dobro radim i značila je poticaj, bila je vjetar u moja leđa. Drag mi je i Porin za korizmeni album „O, Isuse, daj mi suze“ na kojemu su napjevi Slavonije, Baranje i Srijema. Vrlo mi je lijepa ta glazba i ponekad

se sâm sebi čudim kako sam se uopće sjetio da na taj način obradim te napjeve koji su šturi, ali imaju divan tekst. Kad danas slušam taj CD, osjećam veliko zadovoljstvo.

Koliko vam je bilo važno predstaviti povijest i tradicijsku baštinu vašeg rođnog Turopolja?

Trudio sam se u program Lada uključiti napjeve svojega kraja kojih nema baš puno. Želio sam pridonijeti nečime svojem zavičaju i to me jako veselilo. A bilo je drago i mojim Turopoljcima – jer kada nešto izvodi LADO, to je dokaz da je uistinu dobro.

U jednom ste intervjuu izjavili da ste u LADU prodisali kao glazbenik...

Kad se počnete baviti glazbom, škola vas postavi u neke okvire i nauči pravilima igre. Ali, kad sam u Lадu postao zborovoda, poslijе i dirigent, spoznao sam da to uopće nije glazba. Glazba nije ono što je napisano na papiru nego ono što izlazi iz čovjeka. Upravo sam u Lадu imao priliku tradicijskom glazbom izraziti sebe i svoje osjećaje.

Što ste naučili tijekom svih ovih godina provedenih u Ansamblu LADO?
Biti svoj i nikoga ne oponašati. Svatko tko

pjeva mora pjevati svojim glasom i prenositi svoje emocije na publiku, dakako u sklopu ansambla. Uvijek sam bio svoj i to me katkad koštalo živaca, naposljetku i posla. Nisam želio da netko drugi kreira moj umjetnički put jer glazbu doživljavam vrlo emotivno. Tako sam radio s Ansambalom – zdušno i sa srcem. Mislim da je to smisao umjetnosti. Istodobno moramo biti svjesni da smo svi prolazni. I nakon mojeg odlaska, ili odlaska bilo kojeg kolege, LADO nastavlja dalje jer on je zvijezda.

Kako ste se uopće zatekli u LADU?

Sasvim slučajno. Vozio sam do Lada kolegu koji je ondje trebao nešto obaviti. Dok sam ga čekao, pristupio mi je drugi kolega i pitao me jesam li došao na audiciju. Nisam uopće znao da je audicija, ali nakon toga sam otišao na Muzičku akademiju na kojoj sam studirao, kopirao dokumente, predao ih u LADO i poslijе prošao na audiciju.

Dotada mi nije palo na um prijaviti se jer sam mislio kako nisam dovoljno dobar da bih bio dio Lada.

Kada je počela vaša ljubav prema glazbi?
Otkad znam za sebe stalno sam nešto pjevao. Završio sam šest godina osnovne

glazbene škole i tada su učiteljice mojim roditeljima rekle da me treba upisati u srednju glazbenu školu jer imam talenta. Bio je problem što sam svirao harmoniku, a ne klavir koji se tražio, ali moj je otac poznavao jednog trubača koji je bio član Filharmonije i u njega sam naučio svirati trubu. Nju sam upisao u srednjoj glazbenoj školi Vatroslava Lisinskog, a poslijе sam položio i klavir. No nastavio sam svirati trubu koju izrazito volim i zahvaljujući njoj u mojoj matičnoj kući već 14 godina postoji brass festival koji je bio moja zamisao. Nakon završetka srednje škole ukazala se mogućnost da studiram u Rimu, ali nisam bio siguran hoću li se snaći u Italiji, pa sam otišao na prijamni u Zagreb i upisao se na Mužičku akademiju.

U svojoj matičnoj kući, Pučkom otvorenom učilištu Velika Gorica, bili ste voditelj Odjela za kulturu?

Radim u svojem gradu i sva kulturna događanja u sklopu su moje djelatnosti – kino, kazalište, predavanja, koncerti... Vrlo sam zadovoljan što sam se sada vratio klasici, ali i što sam u dodiru sa svim ostalim glazbenim žanrovima jer program kreiram za sve koga, a ne samo za svoj ukus. To me veseli i usrećuje.

Kad majka oplakuje sina

Programom „Gospin plač” LADO je korizmenim koncertima u Zagrebu, Prelogu, Slavonskom Brodu i Slatini pobudio snažne emocije publike uživljene u prikaz Marijine boli zbog smrti sina Isusa Krista

piše LIVIJA
ZGURIĆ

snimila PETRA
SLOBODNJAK

Nakon jednogodišnje stanke LADO je nastavio održavati tradicionalne korizmene koncerte. Program nazvan „Gospin plač” ove je godine izveden u Zagrebu, Prelogu, Slavonskom Brodu i Slatini. Koncert u Zagrebačkoj katedrali s kojom je LADO suradnički povezan već više od dva desetljeća održan je u sklopu manifestacije „Pasionska baština”.

U jednosatnom programu izvedeni su tematski napjevi „Gospina plača” iz raznih hrvatskih krajeva koje

su obradili Dražen Kurilovčan, Joško Ćaleta, Krunoslav Šokac, Vid Balog, Ivica Ivanković i Marko Markovina. Riječ je o lirsko-epskim pasionskim napjevima koji potresnim emocijama Majke Marije opisuju Kristovu muku i smrt.

Isti je taj program na Varaždinskim baroknim večerima 2014. nagrađen prestižnom Nagradom „Ivan Lukacić” za etnomuzikološki rad i očuvanje hrvatske glazbene baštine. Ansamblom je tada dirigirao maestro Dražen Kurilovčan.

Korizmeni koncerti na oproštaju od dirigenta Dražena Kurilovčana

RAPORED NASTUPA

14. ožujka	Župna crkva sv. Blaža, Zagreb
17. ožujka	Župna crkva sv. Jakoba, Prelog
18. ožujka	Crkva Presvetog Trojstva, Slavonski Brod
20. ožujka	Zagrebačka katedrala, Zagreb
21. ožujka	Crkva bl. Ivana Merza, Slatina

Štrumpfastični Božić

U ovogodišnjoj božićnoj predstavi Štrumpfovi su nadmudrili zločestog Gargamela, a sretnom završetku vesele predstave u kojoj i veliki postaju djeca pridonio je i Djed Božićnjak koji je dijelio darove

piše ANITA HUĐEK

snimila PETRA SLOBODNJAK

Kad je u Velikom Štrumpflado Selu pao snijeg, započela je priprema za najštrumpfastičniji blagdan – Božić! Svatko ima svoj zadatak, ali prije svega valja zagrijati tijelo i duh, a to najbolje radi Hrga (Klara Kašnar). Zagrijana glasa i stasa te glasno pjevajući poznate štrumpfmelodije plavci su se bacili na posao.

Darove je, kao prava šopingholičarka, naba-vila Štrumpfeta (Dijana Banek), Svirko (Josip Križanić) na trubi uvježbava solo za početak svečanosti, a diplomirani vrsni kuhar Klop (Antun Leinveber) pod budnim okom Lumena (Ina Milačić) i Papa Štrumpfa (Dubravko Radić) završava pripremanje čudesnog štrumpfnapitka namijenjena svim štrumpfovima za proslavu Božića. Lijena Spavalica (Doroteja Juratović) odmah je zaspala, Medeni (Pavla Maslač) nema vremena ni za što jer je neprestano zaokupljen samim sobom, Mrguda (Kristina Opačić Vrućina) sve smeta i ide mu na živce, a Zaljubljenku (Anita Huđek) se svi previše svidaju. Tu su još i Tupko (Ana Drobina) te štrumpfbeba Štrumpfić (Filip Lončarić), no oni ionako zbog svoje tupavosti i mladosti više odmažu nego pomažu. Uzbudanje je na vrhuncu jer nedostaje još samo posljednji sastojak za napitak i tada će sve biti gotovo!

Scenarij, scenografija, koreografija i kostimografija kolektivno je autorsko djelo svih sudionika predstave

S druge pak strane, Božić nimalo ne veseli Gargamela (Fin Hrvaćanin). Ogor-čen i ljutit razmišlja kako uništiti Štrumpfove. Ometaju ga i izgubljena djeca (Mateja Kovačević i Lovro Vešluga) koja su u potrazi za izgubljenim Djedom, no Gargamelu pada sjekira u med kada ih odluci nadmudriti i iskoristiti. Sklopi dogovor sa Zlikovcem (Filip Martinić) koji djecu želi oteti, ali istodobno i s obitelji malenih (Krešimir Dabo i Ileana Jurin Bakotić) koja ih želi vratiti.

Nasreću, štrumpfastična šuma puna je štrumpfova, pa oni pronalaze djecu prije

Gargamela, zajedno dovršavaju napitak i složnošću, ljubavlju i glasnom pjesmom poraze Zlikovca i njegovu crnu magiju te djecu vrate njihovoj obitelji. Nakon zajed-ničkog slavlja i plesa s djecom i publikom koja ih je vjerno pratila pronašli su i Djeda Božićnjaka (Goran Malus) nakon čega je, kao i svake godine, uslijedilo darivanje.

Glumačka je družina ove godine zapla-vila cijelu dvoranu, a sve to ne bi bilo ostva-rivo bez pomoći Miljenke Lendel koja je pripremila kostime, Matije Aukera zadu-žena za svjetlo i ton, Tomislava Banića koji je osigurao tehničku potporu te Petre Slo-

Osim Štrumpfova, djecu je posebno razveselio i Djed Božićnjak koji je donio darove

bodnjak i Željka Kveštaka s vječno budnim okom kamere.

Hvala djeci i kolegama čiji su osmijesi i pljesak najveća nagrada našoj glumačkoj družini koja svake godine uveseljava veliku ladosku obitelj i uvodi ih u blag-danske svečanosti koje će nastaviti u svo-jim domovima.

Vjernoj publici na dar

Program „Antologija II”, posvećen autorima i glazbenim obrađivačima koji su obilježili umjetnički put Ansambla LADO, osmislio je umjetnički voditelj Andrija Ivančan

piše
**LIVIJA
ZGURIĆ**

*sнимила
PETRA
SLOBODNJAK*

Studeni je iznimno važan mjesec za LADO. Obilježavajući svoj rođendan, Ansambel svake godine u studenome publici nudi niz cjelovečernjih koncerata.

Nakon sudjelovanja na Ethno Summitu *TradicijaNova* u Beogradu početkom studenoga, na kojem su nastupili zajedno s kolegama iz Ansambla KOLO, umjetnici Lada nastavili su nastupe tradicionalnim rođendanskim plesnim koncertima.

Pripremljen je dvosatni program sastavljen od nekih najpoznatijih koreografija s Ladova dugogodišnjeg repertoara, poput „Slavonskih kraljica“, „Valpovačkog kola“, „Posavskih plesova“ i „Linda“. Program

nazvan „Antologija II“ izveden je u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu, Koncertnoj dvorani Ivane Brlić Mažuranić u Slavonskom Brodu, Centru Gervais u Opatiji, a uz potporu Ministarstva kulture i u Pučkom otvorenom učilištu u Pazinu.

Antologijski programi koje je osmislio umjetnički voditelj Andrija Ivančan posvećeni su autorima i glazbenim obrađivačima koji su obilježili umjetnički put Lada – prof. Zvonimiru Ljevakoviću, dr. sc. Ivanu Ivančanu, Božidarju Potočniku, Marijanu Makaru i drugima.

„U mjesecu u kojem obilježavamo 69. rođendan, LADO predstavlja niz cjelovečernjih plesnih koncerata, a osim suradnje

Ulažnice za tradicionalni Ladov koncert u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu bile su razgrabiljene (desno i gore desno)

LADO je nastupio u Centru Gervais u Opatiji (gore) i u Pazinu (desno dolje)

RASPORED ROĐENDANSKIH KONCERTATA

13. studenoga	Koncertna dvorana „Ivana Brlić Mažuranić“, Slavonski Brod
16. studenoga	Hrvatsko narodno kazalište, Zagreb
20. studenoga	Centar Gervais, Opatija
21. studenoga	Pučko otvoreno učilište Pazin, Pazin
26. studenoga	Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog, zajednički koncert s Ansambalom KOLO s programom „Ruku pod ruku 2.0.“, Zagreb

s kolegama iz Ansambla KOLO, posebno se veselimo nastupima u drugim gradovima Hrvatske. Bilo nam je iznimno dragو prvi put nastupiti u prekrasnoj dvorani Centra Gervais u Opatiji”, istaknuo je Krešimir Dabo, ravnatelj Ansambla LADO.

Samo nekoliko tjedana nakon uspješnog koncerta u Beogradu, LADO je 26. studenoga, zajedno s umjetnicima Ansambla KOLO nastupio u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog. Zagrebačkoj publici predstavljen je zajednički program „Ruku pod ruku 2.0.“. Tako je nastavljena obnovljena suradnja dvaju ansambala započeta 2016. godine.

Pod zvjezdanim osječkim nebom

Programom „Ideju regruti“ LADO je Osječanima i publici pristiglo iz cijele istočne Slavonije priredio nezaboravnu večer, a u njegovu su nastupu uživali svi naraštaji

piše TIHOMIR SLIVKA (tajnik-producent „HKUD-a Osijek 1862.“/ PFF Osijek)

snimila PETRA SLOBODNJAK

Na programu prvog Panonskog folklornog festivala, u godini europske kulturne baštine, treća večer iščekivala se s posebnim zanimanjem. Gledatelji su 24. lipnja svoja mjesta popunjivali već u popodnevni satima, a uoči nastupa Ansambla LADO u 21 sat slobodno mjesto moglo se pronaći još samo na travnjaku.

Bilo je ondje ljudi različite dobi, interesa i profesija, od zaljubljenika u tradicijsku kulturu i folklor kao njegovu snažnu sastavnicu, folkloru, do džezeru, od odrašlih do onih najmladih posjetitelja koji su – možda – mislili da će se na velikom video zidu prikazivati njima omiljeni crtići.

Iva Piler oduševila je publiku svojom solo izvedbom

Uza secesijski zdenac, na travnjaku na desnoj obali Drave, ispod vedrog osječkog neba – tako se barem činilo – okupio se cijeli grad. Bio je ondje i jedan dječačić plavi, koji će se još jednom pojavit u ovoj priči...

Na prvu zvonjavu konkatedrale čija su zvona te nedjelje otkucavala posljedne sekunde dvadesetog sata, žamor je utihnuo. Na deveti zvon pozornicu su počeli osvajati nasmijani, vedri i dobro raspoloženi članovi Ansambla LADO. Iznad njih natpis: „Ideju regruti“.

Tako je nazvan stominutni program

medimurskih pjesama koji je koreografski i glazbeno sjedinio dr. sc. Ivan Ivančan, udahnuvši im život, izvornu ljepotu

LADO je Osijeku predstavio novi program koji je na otvorenome gledala publika pristigla iz cijele Slavonije

veleposlanika nacionalnog identiteta i brižnog čuvara hrvatske folklorne baštine, festival je emocijama i radošću ispunio najoptimističnija očekivanja publike.

Nisam zaboravio na plavog dječačića s početka priče. Prišao sam mu u koncertnoj stanci i pitao ga kako se zove. Zagledan u pozornicu, okrenuo mi je leđa i pokazao rukšak na kojem je pisalo: IVAN.

„Ivane, svida li ti se kako umjetnici pjevaju i plešu?“ upitah ga.

Dječačić izvadi kažiprst iz usta i pokaže mi pozornicu na kojoj je uskoro trebao početi drugi dio koncerta, a zatim podigne ručicu i pogled prema nebu...

Baš mu smetam, sve je rekao, pomislih. Tako je to kad LADO nastupa pod zvjezdanim osječkim nebom u čemu istinski uživaju svi naraštaji, od najmladih do publike srednje i starije dobi.

Kad regruti plešu i pjevaju

Cjelovečernjim programom „Ideju regruti” LADO je oduševio publiku u Kiseljaku i Vionici, a u Čitluku su mu se pridružili makedonski TANEC i beogradsko KOLO. Susret triju ansambala završio je zajedničkim gledanjem nogometne utakmice Hrvatska – Danska u veselu i napetu ozračju nogometnih navijača

piše INA KOSTELAC
snimke JELENA JANKOVIĆ, ARHIVA
RADIOPOSTAJE MIR MEDUGORJE,
ARHIVA HKD-A NAPREDAK BUSOVAČA

LADO U KISELJAKU I VIONICI

Ansaml narodnih plesova i pjesama Hrvatske LADO gostovao je od 28. lipnja do 2. srpnja 2018. u Kiseljaku i Vionici. Cjelovečernji plesni koncert „Ideju regruti” održan je 29. lipnja 2018. u Sportskoj dvorani Kiseljak pred više od 1500 gledatelja, u sklopu svečane završ-

nice petog izdanja manifestacije „Hrvatsko proljeće Središnje Bosne”. Prijedbu su organizirale Općine Kiseljak, Udruga mladih Efekt i folklorni sastav pri HKD Napredak. Večer uoči svojega koncerta umjetnici Ansambla posjetili su probni nastup hrvatskog folklorног sastava HKD Napredak, pružajući im tako potporu i hrabrujući ih za nastup.

LADO je još jednom potvrdio da svoje nastupe sustavno organizira i u manjim mjestima u kojima ga posjetitelji dočekuju otvorena srca, obuzeti osjećajima bliskosti s nacionalnom folklorном baštinom. Takvi događaji pobuđuju jak emocionalni naboј između izvođača i publike te jednima i drugima ostaju u trajnom sjećanju.

Ladovci na probi HKD-a
Napredak Busovača

KOLO, TANEC I LADO U ČITLUKU

Skraćeni plesni koncert iz programa „Ideju regruti” održao je LADO 1. srpnja u hercegovačkom mjestu Vonica, u sklopu VII. međunarodne večeri folklora „Vonica 2018”. Iste su večeri nastupili Ansambli KOLO iz Srbije i makedonski nacionalni ansambl TANEC. Koncert je pratilo tristotinjak oduševljenih posjetitelja. Te se večeri igrala i nogometna utakmica Hrvatska – Danska zbog koje su se u garderobi okupili

umjetnici svih ansambala. Slavljenički ugodaј s pozornice u garderobi se pretvorio u napeto navijanje, popraćeno uzbudjenjem navijača koji pomno prate nogometne utakmice. Svim će sudionicima taj neobičan susret folklorнog nastupa članova triju ansambala, ujedno strastvenih nogometnih navijača, ostati u trajnom sjećanju. U garderobi je vladala napeta i vesela atmosfera koja bi mogla biti uzor ponašanju navijača na stadionskim tribinama.

Umjetnici Lada i Kola vatreni su nogometni navijači što je potvrđila napeta atmosfera iza pozornice

Organizator je na kraju koncerta ravnateljima uručio slike kao uspomenu na zajedničku večer u Vonicu

MÁNE prvi put u Hrvatskoj

Folklor ne poznaje i ne priznaje granice među državama, a to je potvrdio i zajednički nastup Mađarskog državnog narodnog ansambla MÁNE i Ansambla narodnih plesova i pjesama Hrvatske LADO u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog u Zagrebu

piše LIVIJA ZGURIĆ snimila PETRA SLOBODNJAK

Mađarski državni narodni ansambl MÁNE u 70 godina postojanja pred hrvatskom je publikom prvi put nastupio 29. svibnja u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog u Zagrebu.

Suradnja Lada i MÁNEA započela je 2017. godine u Mađarskom institutu u Zagrebu, kada su se umjetnici obaju ansambala prisjećali Antala Kričkovicse, hrvatskoga plesnog umjetnika iz Mađarske, koreografa Mađarskoga državnog narodnog ansambla i nekadašnjeg plesača pjevača Lada. Mnogi ističu kako je njegova umjetnost snažno

povezivala kulture obaju naroda.

Orkestar i plesači MÁNEA prikazali su zagrebačkoj publici, uz autentičnu glazbenu pratnju, najljepše mađarske narodne plesove Kalocsa, Szatmára i Kalotaszega. Umjetnici Lada otplesali su plesove s otoka Cresa, iz Baranje i Međimurja.

„Želimo da se prepozna kako Mađarska danas nije samo ono što znače njezine službene granice. Kada govorimo o prošlosti i kulturnoj baštini, plesovima, zvukovima, čak i lijepim glasovima mlađih djevojaka i mladića, možemo predstaviti

Folklorni susret organizirao je Mađarski institut u Zagrebu i Anna Szlanyinka (gore).

Nadigravanje hrvatskog i mađarskog cimbala oduševilo je publiku (dolje i dolje lijevo)

Nj. E. József Zoltán Magyar, veleposlanik Mađarske u Hrvatskoj zahvalio je nakon koncerta umjetnicima i sponzorima

INA

INA sponsorirala zajednički koncert profesionalnih ansambala Hrvatske i Mađarske

INA-Industrija naftne d.d. jedan je od sponzora zajedničkog koncerta Ansambla LADO i Mađarskog državnog narodnog ansambla MÁNE, održana 29. svibnja u KD Vatroslava Lisinskog. Najveća naftna kompanija u Hrvatskoj godinama je uključena u različite aktivnosti koje pridonose razvitku društva na svim područjima. To uključuje i potporu različitim kulturnim projektima i ustanovama. INA je prepoznala važnost kulturnog povezivanja Hrvatske i Mađarske te očuvanje nematerijalne baštine koju LADO desetljećima predstavlja na domaćim i inozemnim pozornicama.

Na koncertu su bili nazočni visoki dužnosnici (sasvim gore)

cijeli Karpatski bazen. Razvajaju nas i Drava i Mura, ali u folkloru nema granica ni zidova i nadam se početku dalekosežnije suradnje kojom ćemo nadoknaditi dosadašnje propuste. Povjesno gledano, imamo zajedničke junake i iznimno mi je drago što ćemo koncert u najvećoj koncertnoj dvorani u Zagrebu održati u doba

kad se prisjećamo i 150. godišnjice Hrvatsko-ugarske nagodbe kojom smo u drugoj polovici 19. stoljeća počeli stvarati moderni svijet", rekao je Nj. E. József Zoltán Magyar, veleposlanik Mađarske na konferenciji za novinare održanoj povodom predstavljanja zajedničkog koncerta.

Na program i plodnu suradnju osvrnula se i Maria Ferencz, projektna menadžerica vanjskih poslova ansambla MÁNE: „Oni koji se bave folklorom i povijesnu folkloru dobro znaju da su repertoari nekih bliskih zemalja isprepleteni i nadopunjaju se što samo potvrđuje da u kulturi nema granica. Nadam se da će zagrebačka publika u ovom nastupu doživjeti mnoga ugodna iznenadenja u plesnim kretnjama, plesovima, pjesmama i kostimima, odnosno narodnim nošnjama. Nastupit će sasvim novo, najčudesnijim, najmelodičnijim, najritmičnijim plesovima i pjesmama Karpatskog bazena. I to dijela na području Mađarske te onih dijelova u kojima žive pretežito Mađari.“

Koncert se ostvario uz potporu MOL Grupe i INA-e.

Program je trajao više od dva sata

NOVI SOLISTI ANSAMBLA LADO

Plesači i pjevači koji kontinuirano napreduju i poticaj su mlađim kolegama promaknuti su u soliste

piše
**ANDRIJA
IVANČAN**

snimila
**PETRA
SLOBODNJAK**

Pavo Begovac, Boris Harfman, Igor Horvat, Snježana Hulina, Kristina Opačić Vrućina i Dražen Zovko u travnju su u mjestu plesač pjevač srednjih uloga promovirani u soliste Ansambla LADO. Zavrijedili su to svojim dugogodišnjim radom, napretkom u tehničkoj i stilskoj izvedbi plesnih i vokalnih elemenata pokazanih tijekom izvođenja cijelovečernjih plesnih programa i vokalnih koncerata u proteklim sezonomama. Oni su umjetnici koji kontinuirano napreduju, poticaj su mlađim kolegama, a promaknuće u novu kategoriju odraz je njihove savjesnosti i predanosti izvedbenom dijelu programa, brige o nošnjama i scenskom izgledu te kolegjalnog ponašanja i poticanja timskog rada u kolektivu.

**Pavle
Begovac**

**Snježana
Hulina**

**Boris
Harfman**

**Kristina
Opačić
Vrućina**

**Igor
Horvat**

**Dražen
Zovko**

Tragovima bokeljskih Hrvata

Vokalno-instrumentalnim koncertima u Dubrovniku, Mostaru i Tivtu LADO je potvrdio svoju umjetničku svestranost, a nastupom u Crnoj Gori uključio se u međunarodni projekt „Putevima bokeljskih Hrvata“

pišu INA KOSTELAC I LIVIJA ZGURIĆ snimke LUKO BRAILO I FOTO ARHIVA AGENCIJE SELECT PR

Ladovci na otočiću Gospa od Škrpjela ispred Perasta u bokokotorskom zaljevu

ako se u poimanju javnosti LADO najčešće doživljava kao plesni ansambl, on ipak nije samo to: s jednakim žarom Ladovi umjetnici izvode vokalno-instrumentalne programe kojima hrvatskoj i inozemnoj publici predstavljaju bogatstva nacionalne tradicijske umjetnosti.

Sredinom travnja LADO je održao tri vokalno-instrumentalna koncerta u Mostaru, Tivtu i Dubrovniku.

Proteklo je više od 10 godina od posljednjeg nastupa Ansambla LADO u Crnoj Gori. I ovog je puta Ansambl u Tivtu oduševio crnogorsku publiku koja je uživala u izvedbama poznatih hrvatskih narodnih pjesama, ali i napjeva iz Boke kotorske posebno pripremljenih za tu prigodu. Koncert održan 14. travnja u Domu vojske označio je početak međunarodnog kulturnog projekta „Putevima bokeljskih Hrvata“, nastavljen u Hrvatskoj izložbom

mladih crnogorskih likovnih umjetnika.

„Cilj je projekta prikaz i upoznavanje kulturne baštine dvaju naroda, poticanje razumijevanja stvaralaštva mladih naraštaja i osnaživanje suživota dvaju naroda u Crnoj Gori i Hrvatskoj. Gradani Hrvatske moći će se u sljedećih nekoliko godina upoznati s kulturnom baštinom duboko ukorijenjenom u povijest i Hrvatske i Crne Gore“, istaknuo je autor projekta Toni Dabinović.

Prije gostovanja u Crnoj Gori LADO je nastupio u prepunoj Velikoj dvorani Hrvatskog doma hercega Stjepana Kosače, u sklopu Mostarskoga proljeća 2018. – XX. dana Matrice hrvatske u Mostaru.

Gostovanje je završeno 16. travnja u Dubrovniku koncertom nazvanim „Dobar večer, dobri ljudi“ u organizaciji naših dragih prijatelja iz Folklornog ansambla Lindo i Kazališta Marina Držića.

LADO je u program uvrstio nekoliko napjeva Hrvata iz Boke kotorske

Toni Dabinović, organizator koncerta u Tivtu i Ranko Vučinić, PR stručnjak

LADO je publiku u Dubrovniku iznenadio proljetnim vokalno-instrumentalnim koncertom

Domaćini koncerta u Dubrovniku: predsjednik GV-a Marko Potrebica, ravnatelj Linda Vlaho Kljunak i ravnatelj Kazališta M. Držića Mato Franković

Orkestar Lada u Zagrebu i Beču

piše JOSIP NALIS
(savjetnik ravnatelja KD
Vatroslava Lisinskog)

snimili
PETRA SLOBODNJAK
I JOSIP NALIS

Orkestar Ansambla LADO, nakon izvrsnog koncerta u Maloj dvorani Vatroslava Lisinskog u Zagrebu, nastupio je i u Beču u sklopu 14. festivala hrvatske glazbe u tom gradu, pokazujući virtuoznost sviranja na tradicijskim glazbalima kojim su ovladali svi članovi Orkestra

U maloj dvorani Vatroslava Lisinskog u Zagrebu Orkestar Lada održao je 7. listopada izvrstan koncert koji je publika nagradila dugotrajnim pljeskom. Isti je program predstavljen i na 14. festivalu hrvatske glazbe u Beču. U sklopu festivala u Beču voditelj Orkestra Alan Kanski i graditelj i svirač Stjepan Večković održali su jednosatnu

radionicu hrvatskih tradicijskih glazbala. Polaznici radionice upoznali su se na predavanjima i u praktičnoj obuci s bogatstvom tradicionalnih hrvatskih glazbala te njihovom izradom i uporabom.

Večernjim koncertom Orkestar je posjetitelje upoznao s raskošnom tradicijskom i folklor-nom baštinom cijele Hrvatske.

Izvrsno osmišljen orkestralni

program izведен je tek drugi put, ubrzo nakon premijerne izvedbe u Maloj dvorani Vatroslava Lisinskog. Nastup je oduševio publiku i u Zagrebu i u Beču. Bila je to još jedna potvrda iznimne kvalitete Ladova Orkestra koji tvori 14 glazbenika multiinstrumentalista. Sviraju osamdesetak tradicijskih glazbala iz svih hrvatskih regija.

Ladovi glazbenici pripremili su raznolik program i izveli više od 20 pjesama

Gostovanje Orkestra Ansambla LADO u Beču tematski se nadovezalo na preostala četiri koncerta Festivala čime je zaokružena lepeza glazbenih stilova i žanrova, a bečkoj publici predstavljeno ono najbolje iz Hrvatske.

I obilježavanje predstojeće veli-

ke 70. godišnjice Ansambla, kao i mini 15. obljetnice Festivala 2019., planira se gostovanjem cijelog Ansambla u Beču. Tako bi bila nastavljena hvalevrijedna suradnja Festivala i Ansambla LADO.

Oba događanja ostvarena su uz potporu Sveučilišta za glazbu

i scensku umjetnost u Beču (Universität für Musik und darstellende Kunst Wien) – Odsjeka za muzikologiju i folkloristiku. Festival od početka podupiru Grad Zagreb, Ministarstvo kulture i Turistička zajednica grada Zagreba.

Radionice u Beču bile su namijenjene studentima Sveučilišta za glazbu i scensku umjetnost

Identitet u korijenima nacionalne baštine

Na stručnom skupu namijenjenu ravnateljima predškolskih ustanova, održanu u prostorijama Ansambla LADO, stručnjaci različitih područja obrazovanja i kulture govorili su o važnosti izgradnje identiteta na temeljima nacionalne baštine

piše
**INGA SEME
STOJNOVIĆ**
(voditeljica
stručnog skupa)

snimila
**PETRA
SLOBODNJAK**

Medužupanijski stručni skup „Uloga ravnatelja u izgradnji identiteta na temeljima baštine Republike Hrvatske”, namijenjen ravnateljima predškolskih ustanova, održan je 15. veljače 2018. u prostorijama Ansambla LADO. Taj je stručni skup rezultat dugogodišnje uspješne suradnje Agencije za odgoj i obrazovanje i vodstva Ansambla LADO.

Ravnatelji, stručnjaci ključni za osiguranje kvalitete u odgoju i obrazovanju, mogli su jačati svoje sposobnosti na tom području u 2018. godini, proglašenoj godinom europske baštine. Jedan od ciljeva

skupa bio je osvijestiti važnost izgradnje identiteta na svim razinama odgojno-obrazovnog rada na temeljima baštine. O temama kao što su „Jezični identitet u ranoj i predškolskoj dobi”, „Profesionalizacija izvedbene tradicijske umjetnosti na

primjeru Ansambla LADO”, „Razvoj Instituta za etnologiju i folkloristiku” i „100 godina Etnografskog muzeja u Zagrebu” govorili su stručnjaci iz tih ustanova. Ravnatelji su pozorno pratili ono što su im govorili mr. sc. Inga Seme Stojnović, viša savjetnica za ravnatelje

u predškolskim ustanovama Agencije za odgoj i obrazovanje, i prof. Tihana Šimunić, voditeljica Odjela za opće poslove, Krešimir Dabo, ravnatelj Ansambla LADO, dr. sc. Iva Niemčić, znanstvena suradnica Instituta za etnologiju i folkloristiku i Katarina Bušić, viša kustosica Etnografskog muzeja.

Osim Krešimira Dabe, u ostvarivanju ciljeva stručnog skupa pomogli su mnogi umjetnici Ansambla LADO. Zahvaljujući njima ravnatelji predškolskih ustanova mogli su čuti, vidjeti i sudjelovati na radionicama tradicijskih glazbala. Vodili su je voditelj orkestra LADO Alan Kanski i solist Stjepan Večković. Radionicu tradicijskih plesova vodio je plesni par, solisti Vlatka Hlišić i Željko Kveštak uz pratnju korepetitora Antuna Koteka. Na stručnom skupu bili su nazočni i predstavnici Ministarstva znanosti i obrazovanja te Gradske uredske za obrazovanje.

Ravnatelji su stručni skup ocijenili izvrsnim, iznimno zadovoljnji organizacijom, primjenjivošću stečenih znanja, pripremljenošću izlagača, jasnoćom izlaganja i svim ostalim motrištima stručnog okupljanja i prijenosa znanja.

Inga Seme
Stojnović i Tihana
Šimunić iz AZOO-a

Hrvatski folklor u Moskvi

Na poziv Veleposlanstva Republike Hrvatske u Rusiji, od 1. do 6. ožujka u nekoliko plesnih škola u Moskvi održane su plesne radionice i predavanja o Ansamblu LADO koji su otvorili put prema nastupu Ansambla u Ruskoj Federaciji

piše **EKATERINA GORIACHEVA** (direktorica Top Event Ltd., Moskva)

snimila **LIVIJA ZGURIĆ**

Uožujku 2018. predstavnici Lada predstavili su se videoprojekcijom u amaterskim i profesionalnim školama plesa u Moskvi. Ladovi solisti Jasenka Blažon i Miljenko Piškorić pripremili su materijale za osnovne i napredne plesne radionice, a u sklopu prezentacije, zajedno s Ladovom PR-icom Livijom Zgurić, odgovarali su na pitanja publike. Projekt je podržalo i Veleposlanstvo RH u Moskvi.

Prvo predstavljanje i radionica održani su u Plesnom studiju Moiseyev. Mladići u dobi od 13 do 15 godina koji žele postati profesionalni plesači postavljali su pitanja o obući, odjeći i drugim detaljima vezanim uz narodne nošnje. Radionica je bila vrlo posjećena. Zbog toga je voditeljica studija Gusel Anapayeva, bivša zvijezda Moiseyeva baleta, zamolila uvid u tehničke pojedinstvenosti potrebne za izvedbu hrvatskih plesova. Sada podučava mlade plesače, a iznimno cijeni Ansambl LADO.

Sljedeće predstavljanje održano je u Školi za dodatno obrazovanje koje je gledalo više od 350-ero djece i roditelja. Zanimalo ih je zašto su se Jasenka i Miljenko posvetili plesačkim karrierama u Ansamblu LADO.

„Jedini razlog bila je ljubav. Ništa drugo, samo ljubav”, rekla je Jasenka. Taj iskreni odgovor, različit od uobičajeno dugih govora kojima se obrazlažu razlozi za posvećenost nekom poslu, publiku je nagradila aplauzom. Miljenko je podučio stariju skupinu „tajnim” plesnim kretnjama.

Zanimanje za hrvatsku kulturu

piše **INA KOSTELAC**

Drugi dio plesnih radionica, održanih od 10. do 13. listopada 2018. u Sankt Petersburgu, vodio je Alen Šušković, plesni voditelj Lada. Održao je master-classove naprednim plesnim grupama (72 plesača), četiri prezentacije Lada i press konferenciju za nove polaznike četiriju radionica na kojima je sudjelovalo 140-ero plesača. Na predstavljanju je sudjelovala i Maja Foretić, diplomatska predstavnica Veleposlanstva RH u Ruskoj Federaciji zadužena za kulturni sektor. Prema rječima Ekaterine Goriacheve, organizatorice i direktorice Top Event Ltd., svi sudionici, uključujući polaznike, njihove roditelje i profesore zanimali su se za hrvatsku kulturu, posebno narodne plesove, a voljeli bi vidjeti nastupe Ansambla LADO na koncertima u Rusiji.

predstavio Ansambl. Bilo je važno u program uključiti škole i mlade plesače s roditeljima. Željeli bismo da hrvatski folklor u Rusiji postane još cjenjeniji. Naši sadašnji i budući projekti pomoći će Ansamblu LADO da uspješno nastupi u Rusiji.

Tradicija u novom ruhu

piše
VUK BOŠKOVIĆ
(scenarist)

snimile JELENA
JANKOVIĆ
I PETRA
SLOBODNJAK

Na četverodnevnom Ethno summitu *TradicijaNova* održanu u Beogradu pokazano je kako tradicijska umjetnost, postupno se mijenjajući, komunicira sa suvremenim svijetom. Zajednički nastup Ansambla KOLO i Ansambla LADO bio je oživotvorenje svega za što se zalaže *TradicijaNova*

Ansambl KOLO organizirao je u Beogradu početkom studenoga tijekom četiri dana drugi po redu Ethno summit *TradicijaNova*. Ideja, težnja i cilj *TradicijeNove* stvaranje je novoga ruha tradicije, novog ruha ansambala i novog ruha naše kulture.

Ansambl KOLO pomno čuva prošlost i tradicijsku kulturu Srbije. To je radio prethodnih 70 godina i radit će sljedećih 170. U srži je to postojanja i poslanja KOLA i nikada se neće promjeniti.

No *TradicijaNova* predstavlja zamisao potrebe mijenjanja umjetnosti narodnog plesa i pjesama u skladu s vremenom, ne samo da bi mu se prilagodili već da bi pota-

knuli oblikovanje i usmjeravanje kulture u budućnosti. Sve najbolje od onoga što imamo u kombinaciji s najzanimljivijim tokovima svijeta koji dolazi. Naša tradicija, ali na potpuno nov način.

Prvoga dana summita KOLO i LADO zajedničkim su nastupom „Ruku pod ruku 2.0“ u Kombank Dvorani službeno otvorili festival. To je bio njihov treći zajednički koncert nakon višedesetljetne pauze.

Radionice za umjetnike pokazale su se iznimno korisnima (lijevo i dolje)

Na koncertu u dvorani Kombank bilo je nazočno gotovo 2000 gledatelja

PRODUKCIJA:
LADO
KONO
2018.

Dva su ansambla te večeri, dijeleći istu scenu i prikazavši ono što ih čini posebnima pokazali svoje jedinstvene identitete i prošlost koju predstavljaju.

Demonstrirali su i koliko su međusobno komplementarni i kako dvije bliske kulture i dva slična kulturološka i umjetnička naslijeda mogu, prikažu li se jedni pokraj drugih, stvoriti ozračje i umjetnički dojam koji nadilazi običan zbir dvaju različitih nastupa na istom koncertu. Ukratko, taj je koncert bio oživotvorenje svega što *TradicijaNova* želi biti.

Istdobro je u Bitf teatru međunarodna grupa plesača iz nekoliko ansambala, uz vodstvo dramskih umjetnika iz Beograda, počela rad u kreativnoj radionici u kojoj su tijekom četiriju dana istraživali ulogu plesa u narodnim običajima.

Drugog dana summita u istom su kazalištu predstavljene dvije izvedbe. Odsjek za narodne plesove Baletske škole u Novom Sadu publici je predstavio „Melting Pot“, a KOLO je izvelo svoju novu koreografiju „Srpska fantazija“.

U Bitf Art Kafeu održan je performans „LADO Electro 2.0“.

I taj je nastup u prepunom klubu pokazao da LADO ima svoju publiku u Beogradu i da su naporci Ansambla da današnjoj publici približi svoje stvaralaštvo urodili plodom. Suvremeno i tradicionalno često izgledaju i predstavljeni su kao da su u vječnom međusobnom sukobu i prema tome bi publika trebala odabrati pripada li jednom ili drugom taboru. Lado Electro 2.0 ne samo da je pokazao kako to nije točno već da se sjedinjenjem suvremenog i narodnog može stvoriti potpuno autentično umjetničko djelo.

U subotu, trećeg dana summita, *TradicijaNova* ugostila je u Beogradu boje Irske. U Ateljeu 212 publici su se performansom predstavili studenti Irske Svjetske Akademije glazbe i plesa u Limericku.

Posljednji dan summita okrunjen je kreativnom radionicom na kojoj su umjetnici četiriju različitih ansambala međusobnom fuzijom tradicionalnih plesova i glazbe stvorili jedinstveno dramsko-plesno djelo. U njemu se zabranjena ljubav, smrt i vjenčanje prikazuju plesom, pokazujući sve lijepo i sve zastrašujuće čime se narodni ples i glazba bave posljednjih

Zajednički naklon obaju ansambala nakon bise (gore). Drugoga dana summita predstavio se LADO Electro (dolje)

nekoliko tisućljeća.

Svaki nastup na *TradicijiNovoj* popraćen je iscrpnim razgovorom o onome što je publika vidjela, a u njemu su sudjelovali izvođači, kreatori, kritičari i gledatelji.

Zbog svega toga stvorena je *TradicijaNova*. Drugo izdanje Ethno summita novi je iskorak u postizanju cilja – postupnog preobražaja poimanja tradicionalne umjetnosti i načina na koji ona komunicira sa suvremenim svijetom.

Nastup u Kazalištu Komedija

Kazalište Komedija i Ansambl LADO i ove su godine na pozornici obnovljene kazališne dvorane na zagrebačkom Kaptolu uprizorili veselo božićno prikazanje s pjevanjem i kolom „Narodil se mladi Kralj“ autora Vida Baloga i Tomislava Uhlika.

U pet stavaka koji tvore slobodnu stilizaciju medimursko-podravskoga glazbenog izričaja umjetnici Ansambla LADO i glumci Kazališta Komedija vodili su ushićenu publiku od prikaza Navje-

štenja preko Marijina i Josipova lutanja u potrazi za mjestom prikladnim za porod do Tri mudraca koji su pronašli malog Isusa i, naposljetku, velikog završnog veselja u osvijetljenom Betlehemu. Publika je izvođače nagradila dugim i toplim pljeskom.

Predstava praizvedena 13. prosinca 2000. godine, kad su prikazivane dvije izvedbe dnevno, postala je jedna od najomiljenijih na repertoaru Kazališta Komedija. Tako je bilo i ove godine. Sve tri izvedbe – 7., 8. i 10. prosinca – bile su rasprodane danima unaprijed.

Ansambl LADO nastupio je u obnovljenoj kazališnoj dvorani s publici omiljenim programom „Narodil se mladi Kralj“ Vida Baloga i Tomislava Uhlika

piše LIVIJA ZGURIĆ

snimila PETRA SLOBODNJAK

Maestro Bojan Pogrmić na završnom naklonu

Sjedinjenjenjem dvaju ansambala izvedeno je popularno božićno prikazanje /
Kristina Opačić Vrućina i Dubravko Radić izvodili su solo dionice na premijernoj izvedbi

Završni naklon popraćen je vrlo emotivnim reagiranjem publike

Sklad tradicijske i elektroničke glazbe

„LADO Electro 2.0 Memorabilium” novi je dvostruki album u izdanju Aquarius Recordsa koji sadrži više vokalnih elemenata s Ladova repertoara, ali i tradicijskih napjeva otpjevanih onako kako je svojstveno Ansamblu LADO

piše LIVIJA ZGURIĆ
snimila PETRA SLOBODNJAK

Predstavljanje albuma održano je u Piko galeriji

glazbeni kritičar Dubravko Jagatić u predgovoru knjižice CD-a.

Prvi album „LADO Electro” objavljen je 2003. godine kada je i započela suradnja Ladova plesača pjevača Borisa Harfmana s već afirmiranim glazbenikom Hrvojem Crnićem Boxerom. Za razliku od prvijenca na kojem su se isticali instrumentalni, novi album „LADO Electro 2.0. Memorabilium” sadrži više vokalnih elemenata. Naime, dio odabranih pjesama s Ladova su repertoara ili nadahnute dijelovima nekih koreografija, a dio su tradicijski napjevi otpjevani kako to čini Lado.

„Gotovo je nevjerojatno da hrvatski tradicijski instrumenti koji su pozivali na ples ili tugovali zbog života unatrag nekoliko stotina godina, i danas mogu na isti način djelovati u elektroničkom okružju suvremene klupske glazbe, ne gubeći pri tom na uvjerljivosti i emociji”, istaknuo je

LADO Electro održao je tijekom godine nekoliko koncerata. Ladarice, Stjepan Večković na tradicijskim instrumentima te Boris Harfman i Hrvoje Crnić za DJ pultom svojim su *live* izvedbama 19. lipnja oduševili prepunu dvoranu Vintage u Industrial Baru. Nastup su ponovili 21. rujna na pozornici Shock Show Industry D’Katrana. Svoj DJ set HR Electro izvodio je tijekom

ethno summita *TradicijaNova* u Beogradu 2. studenoga.

Nastupi su bili popraćeni video projekcijama spotova Alena Vukovića i Roka Crnića.

Pjesme s albuma nadahnule su umjetničkog voditelja Andriju Ivančanu za najave koncerata za sezonus 2017. i 2018.

Koncertima u Vintageu (gore i desno) i Katranu (dolje i dolje desno)
LADO je osvojio novu publiku

Australci pjevaju klapske pjesme

Za učenike australske gimnazije iz Sydneyja bio je poseban doživljaj posjetiti LADO i družiti se s umjetnicima koji su im uzor i nadahnuće, a ladovci su uživali u klapskim pjesmama Australaca otpjevanim na hrvatskom jeziku

piše i snimila ALIS MARIĆ (organizatorica posjeta učenika)

U sklopu europske turneje učenici australske privatne gimnazije Fort Street iz Sydneyja potkraj travnja posjetili su i glavni grad Hrvatske. Nakon kulturom i glazbom bogato ispunjenih dana u Pragu, Hodoninu, Budimpešti i Beču svoja su glazbena umijeća željeli pokazati i usavršiti u Zagrebu. Sudjelovali su na radionici klapske pjesme pod vod-

Otpjevati klapske pjesme u Ladovoj dvorani bio je za posjetitelje iz Australije iznimno doživljaj

stvom članica ženske klape „Cesarica” i tom prigodom na hrvatskom jeziku izvrsno interpretirali klapsko pjevanje koje su vježbali i upjevali još u Sydneyju.

Drugog su dana posjetili Ansambl LADO kako bi se plesno i vokalno-instrumentalno prošetali Hrvatskom. Upoznali su se s bogatom, neprocjenjivo vrijednom zbirkom narodnih nošnji i instrumenata iz različitih dijelova Hrvatske. Učenici su upijali svaku pojedinost zanimljiva predstavljanja Ladovih glazbenika Alana

Kanskog i Stjepana Večkovića, ne skrivači želju da produže boravak u sjedištu hrvatske folklorne baštine. Za to nažalost nije bilo dovoljno vremena. Zauzvrat su umjetnicima Lada s ponosom otpjevali dvije klapske pjesme, a dvoranom se širila izmjena pozitivne energije.

Nakon posjeta Ladu, australske učenike ugostila je najstarija glazbena škola u Hrvatskoj, ona u Karlovcu – u raskošnom glazbenom paviljonu na karlovačkoj Promenadi. Bio je to koncert za pamćenje.

Matthew Manchester, voditelj instrumentalno-glazbenih programa Srednje škole Fort Street, izjavio je nakon posjeta Ladu: „Osamdeset i troje članova naše škole koji su bili na turneji počašćeni su posjetom Ladu. To je bio vrhunac našeg gostovanja u Europi i osjećali smo se povlaštenima što smo prisustvovali probi

Ansambla, vidjeli i čuli njihove izvrsne glazbenike i plesače. Jako nam se svijjela demonstracija tradicijskih glazbala i riznica narodnih nošnji. U Australiji ne postoji ustanova poput Lada, ali učenička strast i predanost hrvatskoj tradicijskoj kulturi iznimno su velike. Molimo vas, dodite i nastupajte u Australiji! Voljeli bismo vas ponovno vidjeti.”

Deset godina prijateljstva

Ljubitelji folklorne umjetnosti iz SAD-a na svojem putu po Hrvatskoj neizostavno posjećuju Ansambl LADO

piše MELISSA OBENAUF

snimke FOTO ARHIVA MELISSE OBENAUF I ANSAMBLA LADO

Pam Kelley i ja ljubiteljice smo i poštovateljice hrvatskog folklora i članice folklornih skupina u SAD-u, a ujedno i vlasnice agencije koja se bavi prodajom hrvatskih suvenira. Organiziramo posjet kulturnim priredbama u Hrvatskoj, strastveno se posvećujući tom poslu i njegujući tako svoje hrvatske korijene. Ponosne smo što smo svoju ljubav prenijele i na mnoge stavnovnike SAD-a koji su tijekom posljednjih deset godina putovali u Hrvatsku i bili oduševljeni prirodnim i kulturnim bogatstvom Lijepe Naše. Neizostavna postaja na njihovu putu bio je i posjet Ansamblu LADO, kao jedan od doživljajnih vrhunaca boravka u Hrvatskoj. Zbog toga smo vrlo zadovoljne i osjećamo se povlaštenima. Uživamo u gledanju probe Ladovih umjetnika i posjećivanju riznice narodnih nošnji u kojoj promatramo predivne primjerke

tradiciskog ruha koje Ladovi umjetnici odijevaju na nastupima. Uvijek smo toplo dočekane i osjećamo se dobodošlim i uvaženim gostima.

Suradnja s Ladom traje od 1976. kada sam s Pam Kelley bila stipendistica Matice iseljenika Hrvatske. Zahvaljujući tome, na otoku Badiju u Korčulanskom arhipelagu sudjelovale smo u Ljetnoj

školi folklora koju je tada vodio dr. sc. Ivan Ivančan. Na Badiju smo se vratile i dogodine, a na Pagu smo 1978. završile cijelovit tečaj svih folklornih regija – prema programu koji je osmislio Ivan Ivančan (panonski, alpski, dinarski i jadranski napjevi). Kad god bismo u Hrvatsku došle proučavati folklorne plesove, uvjek bismo posjetile LADO. Dr. Stjepan Sremec u nekoliko je navrata bio naš mentor i glavni učitelj, baš kao i Ivan Ivančan ml., a sada smo sretne što surađujemo s Andrijom Ivančanom.

S Ladom smo uspostavile trajno prijateljstvo. Ansambl je glavni izvor našeg nadahnuća i kada je riječ o karijeri voditeljice i suočnivačica plesnog ansambla ŽIVILI iz SAD-a, ali i ulozi organizatorica dolazaka Amerikanaca u Hrvatsku posređovanjem naše agencije Heart of Croatia.

Ina Kostelac pokazala je gostima prostorije Lada i odgovarala na mnoga njihova pitanja (lijevo) Melissa Obenauf i Pam Kelley 2011. godine s tadašnjim umjetničkim voditeljem Ivanom Ivančanom (gore)

Prisni dodir s tradicijom

LADO surađuje s odgojiteljima koji djeci žele približiti bogatu tradicijsku kulturu. Instrumenti i dijelovi narodnih nošnja Ansambla najmlađe su nadahnuli za razgovor, likovno izražavanje i razmišljanje o tradicijskoj kulturi

piše i snimila ZLATKA BELOŠEVIĆ (knjižničarka OŠ Jabukovac – Zagreb)

Europsku godinu kulturne baštine obilježili smo tijekom veljače i ožujka izložbom postavljenom u prostoru Osnovne škole Jabukovac. Na izložbi je predstavljena hrvatska nematerijalna kulturna baština na UNESCO-ovoj listi i na Listi ugrožene nematerijalne baštine.

Većinu izložaka posudili su prijatelji i kolege, a Ansambl LADO koji nam je i prije u nekoliko navrata izlazio ususret posudio je instrumente i dijelove istarskih narodnih nošnja: diplice, faculin, istarsku mušku kapu i opanke.

Osim izložbe održano je i nekoliko radionica na kojima su djeca, u malim skupinama u knjižnici, proučavala narodne nošnje Hrvatske, razgovarala o običajima i crtala dijelove nošnja.

DOJMOVI UČENIKA

„Zanimljivi su mi mali detalji na pregačama i haljinama. Mislim kako je važno da djeca malo više nauče o tradiciji.“

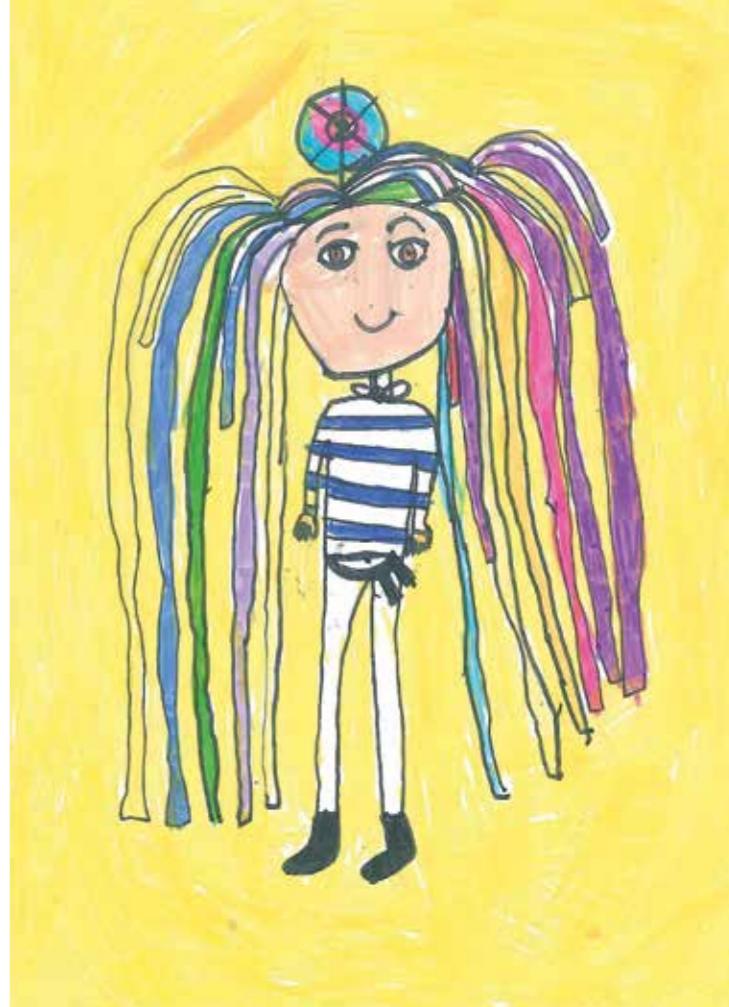
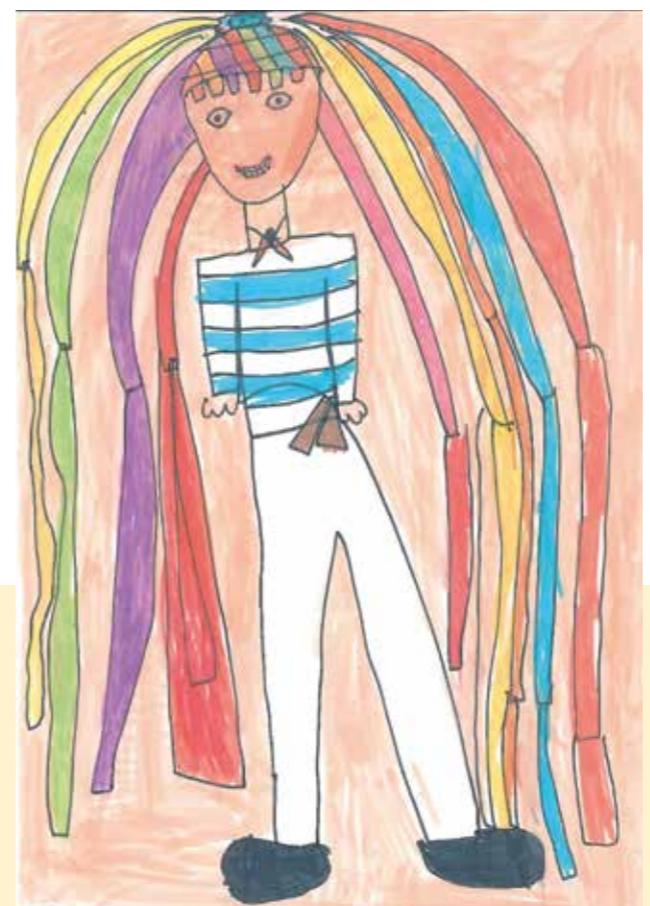
Maša, 4. razred

„Meni se ova kapica sviđa jer ima puno ukrasa i raznih boja.“

Tomo, 4. razred

„Mislim da se hrvatska kulturna baština mora čuvati kako bi djeca mogla vidjeti kako se prije živjelo.“

Lucija, 4. razred

Zvončar u vrtiću

Djeca su najprije obazrivo, a potom sve hrabrije prilazili kostimu zvončara koji nam je posudio Ansambl LADO, a potom su svoj doživljaj izrazili i crtežom

piše
**INGRID
GRANATIR SIĆ**
(odgojiteljica)

Udječjem vrtiću Remetić, u maloj kući područnog objekta Savski gaj, za poklada u veljači bilo je veselo, šareno, raznoliko i zabavno.

Kako bi djeci pružili nove spoznaje o svijetu koji nas okružuje, odgojitelji su vrtić ukrasili slikovnim materjalima karnevala različitih kultura. Djeca su donosila svoje

kostime i prerašavala se, slušala se vedra i vesela glazba, igrale su se zanimljive i smiješne igre.

U razgovorima odgojitelja, roditelja i djece rodila se zamisao o prikazivanju hrvatske tradicionalne i autohtone karnevalske maske – kostima zvončara. Ansambl LADO posudio nam je masku i u vrtiću se dogodio zvončar.

Djeca su ga znatiželjno promatrale kao nešto novo i nepoznato, no ubrzo su se ohrabrila i počela ga dodirivati, kao da se žele uvjeriti u istinitost njegova postojanja u njegovu prostoru.

Kostim zvončara izazvao je njihovo veliko zanimanje i postavljali su mnoga pitanja, a odgovorima stjecali svoja prva znanja o našoj tradiciji.

Odlučili smo to iskustvo podijeliti s djecom i roditeljima i drugih skupina, tako da je zvončar postavljen u zajednički prostor vrtića, ukrašavajući pokladne dane i potičući zanimanje i znatiželju najmlađih, a neki su svoj doživljaj izrazili crtanjem njegova lika. Ostvareni su zanimljivi i hvalevrijedni radovi dječjih ruku što valja zahvaliti kolegicama Ani Petrović i Tamari Tandari koje su također sudjelovale u ostvarenju tog dijela dječjih aktivnosti.

Dragocjeno iskustvo suradnje s kolegama

Redatelj Saša Božić i koreografkinja Petra Hrašćanec, predavači s dugogodišnjim pedagoškim iskustvom, na trodnevnoj radionici održanoj u prosincu u dvorani Lada, s članovima Ansambla upoznavali su se s temeljima izvedbenih umjetnosti i istraživali ključne pojmove scenskog pokreta

piše SAŠA BOŽIĆ (kazališni redatelj)
snimila PETRA SLOBODNJAK

Radionica s umjetnicima nacionalnog folklornog ansambla LADO bila je i za Petru Hrašćanec i za mene dragocjeno iskustvo. Iako imamo dugogodišnje pedagoško iskustvo u radu sa studentima Akademije dramskih umjetnosti u Zagrebu na kojoj predajemo na Odsjeku glume i plesa, a sudjelujemo i na mnogim radionicama u Europi, poseban je osjećaj i čast predavati kolegama, pritom

vrhunskim profesionalcima. Onima koji cijeli svoj radni vijek posvećuju poboljšavanju vlastitih alata i vještina, iako se naši umjetnički izričaji u završnici razlikuju. Bilo je izazovno radionicu držati pred cijelim mnogočlanim Ansamblom LADO.

Na radionici smo se upoznali s temeljima izvedbenih umjetnosti. Istraživali smo pojmove poput 'nazočnosti', 'fokusa' i 'manipulacije fokusom'. Posebno nas je zanimala osobna povijest upisana u tijela izvodača – ono što izvodač donosi na scenu prije nego što uopće počne izvedba. Neovi-

sno o tome je li riječ o iznimno zahtjevnoj koreografiji, jednostavnoj scenskoj radnji ili dramskoj situaciji.

Osvijestiti vlastite mogućnosti – kako svoju energiju uskladiti s partnerom i njegovom izvedbenom energijom – temelj je za nadogradnju scenske radnje koja može uključivati stvaranje i prijenos emocija. Unatoč kratku trajanju, čini mi se da je radionica naišla na vrlo dobar odjek kod umjetnika Ansambla LADO i nadamo se da ćemo s tim predivnim ljudima moći i dalje suradivati.

Otkucaji humanitarnog srca

LADO je posvuda gdje se pomaže potrebitima, čini dobro i promiče boljšak članova društva. Tako je u raznim prigodama bilo i ove godine

L

pišu
KREŠIMIR DABO
I LIVIJA ZGURIĆ

snimke
PETRA
SLOBODNJAK,
FOTO ARHIVA FA
MLADIH NOVA
GRADIŠKA

Novac prikupljen
na koncertu u
Novoj Gradiški
namijenjen je za
gradnju i opremanje
senzornog parka
Udruge za autizam
„Sunce“

roditeljima i djeci s teškoćama u razvoju koja će u senzornom parku Udruge provoditi svoje terapijske programe

„Zahvaljujem Ansamblu LADO na gostovanju u Novoj Gradiški te humanitarnom koncertu održanom za pomoć Udruzi za autizam Sunce koji je na posjetitelje ostavio dubok dojam. Od prodaje ulaznica prikupljeno je 13 000 kuna za kupnju gumenih antitraumatskih podloga za senzorni park Udruge“, izjavila je Ernestina Straga-Šašić, organizatorica koncerta i predsjednica Folklorognog ansambla mladih Nova Gradiška, zahvaljujući Ansamblu na nesebičnoj pomoći.

POTPORA UMJETNICIMA NEZAVISNE SCENE

Ansambel LADO i Fond za druge udružili su snage kako bi osigurali potporu aktivističkim projektima i edukaciji umjetnika. U ponedjeljak, 11. lipnja, u dvorani Gorjana u Muzeju suvremene umjetnosti u

LADO u Muzeju
suvremene
umjetnosti u
Zagrebu (gore)

Zagrebu LADO je održao vokalno-instrumentalni koncert. Prihod od prodaje ulaznica doniran je Fondu za druge kako bi se osigurao kontinuiran program potpore i stipendija za edukaciju, razvoj i ostvarenje projekata umjetnika koji djeluju na nezavisnoj sceni. Njihov istraživački i eksperimentalan rad te djelovanje aktivista koji ustraju na promicanju ljudskih prava iznimno je vrijedan i valja mu pružiti potporu.

DORA

Na humanitarnoj donatorskoj večeri DORA, održanoj 7. ožujka u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu, sudjelovalo je Ansambel LADO. U sklopu tog nastupa izveo je prvi dio plesnog programa Antologija I.

DORA humanitarno djeluje još od 1991. zahvaljujući velikom trudu i samozatajnom radu mnogih volontera, uz nesebičnu i vrijednu pomoć donatora. S više od 40 milijuna kuna pomogla je najpotrebitijima i najranjivijima (bilo ih je više od 6550). Pomoć je namijenjena djeci i mladima te članovima njihovih obitelji koji su često neopravданo marginalizirani, zaboravljeni i isključeni iz tijekova društvenog i gospodarskog života.

Strateški je cilj DORE dugoročna borba protiv siromaštva među djecom i mlađima, promicanje pravodobnog i kontinu-

Humanitarna donatorska večer udruge DORA održana u HNK u Zagrebu (lijevo, lijevo gore, gore)
Pavo Begovac, Ana Drobina, Nenad Malić, Petra Matutinović, Iva Piler i Dubravko Radić odazivali su se pozivu HCK-a i sudjelovali u call centru (desno)

iranog obrazovanja prema individualnim željama, sklonostima i mogućnostima svakog pojedinca. Njezini se članovi zdušno bore protiv sprečavanja preuranjena izlaska iz sustava školovanja, osobito srednjoškolskog, ali i za jednak pristup obrazovnim ustanovama, osobito mladima iz ruralnih krajeva. Zalažu se za stvaranje preduvjeta za lakše zapošljavanje mladih na kvalitetnijim i kreativnijim poslovima u domovini, teži poboljšanju njihova životnog i zdravstvenog standarda te dostojarstvenu izlasku djece i mladih iz sustava socijalne skrbi.

DORA od samog početka potiče solidarnost, empatiju i dugoročno pomaže invalidima te osobama s posebnim potrebama. Pomaže i članovima njihovih obitelji kako bi se osjećali korisnima, dobrodošlima i ravnopravnim članovima društvene zajednice.

Ansambel LADO i HNK u Zagrebu su i ove godine gorljivo podržali taj važan humanitarni projekt kojim se pokazuje spremnost pomaganja onima kojima je

pomoći najpotrebnija, ali i humanitarne sklonosti svih koji u tome sudjeluju.

OBLJETNICA HRVATSKOG CRVENOG KRIŽA

Odazvavši se pozivu Hrvatskog Crvenog križa, LADO je 21. studenoga sudjelovalo u humanitarnoj akciji „Uz nas niste sami – Za dostojarstven život“ kojom je Hrvatski Crveni križ obilježio 140. rođendan. Koncert održan u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu okupio je gotovo 600 posjetitelja koji su – zajedno s gledateljima pred malim ekranimi – u dvosatnom programu pratili nastup poznatih glazbenih izvođača, ali i potresne priče starijih osoba koje žive u neprimjerenim uvjetima.

Predstavnici Ansambla LADO sudjelovali su i u radu call centra javljajući se na telefonske pozive, prikupljali novac za stare, nemoće i potrebite. Nakon ovakvih priredaba i oni koji su u njima sudjelovali i oni do kojih je stigla pomoć duboko su ujedinjeni ljudskim pričama u kojima kuca humanitarno srce.

Nina Obuljen Koržinek

ministrica kulture Republike Hrvatske

Slavljenje ljudske kreativnosti

Desetljeća su prošla, a Ansambl LADO do danas nije iznevjerio misiju koja mu je povjerena još 1949. godine. Utemeljen na ideji da hrvatsko narodno stvaralaštvo – plesno, pjevano i svirano – predstavi na sceni kao vitalni primjer nacionalnoga identiteta u dijelu temeljena na pučkoj baštini, on osvaja publiku visokim profesionalizmom, dajući svakim svojim koncertnim nastupom odgovor na pitanje što našu tradicijsku kulturu čini tako posebnom.

Ključ njezine ljepote temelji se na etnografskom obilju Republike Hrvatske, na raznolikosti i individualnosti, a osobito na specifičnoj vrijednosti plesnoga, vokalnog i instrumentalnog izražavanja kojima uz bok stoji narodno ruho sa snažnom likovnom dimenzijom. Bogatstvo hrvatskoga folklornog naslijeda izraženo plesom i glazbom, dvama vrlo moćnim medijima, zrcali se u umjetnosti Ansambla LADO slavljenjem ljudske kreativnosti od anonimnih pučkih autora prošlih stoljeća do stručnjaka životno posvećenih fenomenima hrvatske tradicijske kulture.

U ovoj prigodi svim članovima Ansambla i njegovim voditeljima upućujem dobre želje u ostvarivanju novih stvaralačkih produkcija na dobrobit hrvatske kulture i njezine međunarodne afirmacije.

Tajana Pleše

ravnateljica Hrvatskog restauratorskog zavoda

Očuvanje najljepšeg od hrvatske tradicijske baštine

Tijekom 2018. godine mnogim je dogadanjima na uzoran način obilježena Evropska godina kulturne baštine. Materijalna ili nematerijalna, kulturna je baština ključ identiteta i povijesti jednog naroda. Za očuvanje obiju vrsta potrebna su znanja, iskustva, vještine i kompetencije, ali i mnogo ljubavi. Stoga je odgovor na pitanje „Zašto volim LADO?“ sasvim jednostavan: zato što utjelovljuje sve što je potrebno da bi se na najbolji način očuvalo ono najljepše od hrvatske tradicijske baštine.

Još je veća vrijednost (i posebnost) to što je LADO svojim djelovanjem baš tu baštinu uspio učiniti privlačnom i bliskom svim naraštajima. Svaki je nastup Ansambla LADO užitak za uho i oko: raskošne nošnje, vrsni glazbenici i vrhunske koreografije. Ako ste ikad bili samo na jednom njihovu nastupu, možda ćete se radije upitati: „Postoji li itko tko ne voli LADO?“. LADO i Hrvatski restauratorski zavod, dvije vremene baštinske institucije, isprepleću se i dopunjaju u ispunjavanju svoje misije: u izravnoj zaštiti, očuvanju i promicanju hrvatske kulturne baštine.

Dosadašnja djela, koja govore više od riječi, jamstvo su da će iz zajedničke suradnje proizići posve novi načini skrbi o našoj baštini u njezinoj ukupnosti. Jer LADO i Hrvatski restauratorski zavod vole se javno.

Franka Perković

kazališna redateljica i dekanica Akademije dramske umjetnosti u Zagrebu

Pred novim izazovima

Mnogi se danas razmeću važnošću očuvanja hrvatske umjetničke i kulturne baštine, pozivajući se na tradiciju i zaklinjući kulturom koja traje „od stoljeća sedmog“. Ipak, rijetko će tko znati odgovoriti na pitanje što je ili tko je „lado“. S druge pak strane, svi znaju za LADO. To govori o nevjerojatnoj uspješnosti tog Ansambla koji već sedamdesetak godina zaboravu otima dragocjenu, rijetko bogatu, glazbenu i plesnu tradiciju naših područja.

Generacije članova Lada brinu se o čuvanju izvornih izričaja, pritom se ne suzdržavajući od suvremena kulturnog i umjetničkog kontekstualiziranja nacionalne baštine. LADO radi toga nije samo izvedbeni muzej već i mjesto uzbudljivih umjetničkih istraživanja. Za mene kao kazališnu redateljicu LADO je izvor nadahnuća za kojim često posežem, ne samo u radu na „baštinskim“ djelima kao što su Krležine „Balade Petrice Kerempuha“.

Posebno me raduje što sam kao dekanica Akademije naučila LADO prepoznavati i kao lica dragih ljudi, ravnatelja, zaposlenika i članova Ansambla, naših prvih susjeda u povjesnoj zgradiji pjevačkog društva Kolo. Nakon desetljeća dobrosusjedskih odnosa tijekom kojih smo se uspjeli dogоворити čak i o „bolnoj temi“ parkirališta (!), čini mi se da smo spremni za novu razinu suradnje. O njoj tek maštamo, no iskreno se nadam da će biti jedna od zanimljivih tema već u sljedećem Godišnjaku. (snimio Ive Trojanović)

Vladimir Dekić

direktor Ansambla narodnih igara i pesama Srbije KOLO

Ruku pod ruku

Volim LADO zbog ladowaca, svih onih posvećenih ljudi koje vidite, ali i onih koje ne vidite. Umjetnika, tehničara, organizatora, administrativnih (su)radnika koji su svoj život, talent i umijeće podarili umjetnosti narodnog plesa, pjesme i glazbe. Zbog Kreše. Njegova „okrutna“ profesionalizma, rijetke hrabrosti, odlučnosti, čvrste ruke i zaraznog entuzijazma.

Ravnatelj Lada
Krešimir Dabo i
direktor Kola Vladimir
Dekić na generalnoj
probi u Kombank
Dvorani u Beogradu

KREŠIMIR DABO LADO mi je obilježio život

Nakon deset godina provedenih u Ansamblu LADO, od čega nešto manje od pet na mjestu ravnatelja, Krešimir Dabo napušta mjesto koje mu je zauvijek obilježilo život. U LADO je došao kad su mu bile 24 godine, kao magistar komunikologije i odnosa s javnošću, na mjesto voditelja tadašnje Službe za odnose s javnošću i marketinga. Prethodno je bio zaposlen kao novinar u informativnoj redakciji jedne komercijalne televizije.

piše ŽELJKO ŽUTELIJA snimila PETRA SLOBODNJAK

Rastanci nikad nisu ni jednostavni ni bezbolni, ali Krešin vedar osmijeh i optimizam ne odaju ni sjetu ni trageve nostalгије. Doima se kao mladić koji je ostvario svoje snove i sada je željan novih izazova, istodobno svjestan da promjene uvijek donose dašak svježine i često pomak nabolje. Upravo je to ono što prižeљkuje Ansamblu s kojim je proveo najljepše profesionalne godine i iz kojega odlazi uzdigнутa čela, ponosan na sve što su zajedno postigli u minulu razdoblju.

Prepostavljam da uoči svakog rastanka, osobito nakon odlaska s čelne pozicije, svaki ravnatelj rezimira prijedeni put i provodi neku „intimnu inventuru“ postignutog i proživljenog. Možete li nam ukratko navesti na što ste posebno ponosni u svojem ravnateljskom razdoblju i kako ste prevladavali možebitne krize?

DABO: Došao sam u LADO u obljetničkoj godini prepunoj različitih aktivnosti. Obilježavala se 60. godišnjica osnutka Ansambla i „hvatao sam konce“ svih događanja – od koncertne sezone, izdavanja monografije, okruglih stolova do objavljivanja CD-a Ivana Ivančana. Bilo je zanimljivo i izazovno, ubrzano sam stjecao nova iskustva. Mandat v.d. ravnatelja dobio sam u proljeće 2014. godine, a 1. siječnja 2015. imenovan sam ravnateljem Ansambla LADO što mi je značilo veliku čast i odgovornost. Pet ravnateljskih godina protutnjalo mi je u trenu, a kako sam bio insider, na mjestu voditelja odnosa s javnošću i marketinga, bio sam dobro upoznat s radom Ansambla što mi je pomoglo u lakšem snalaženju na mjestu ravnatelja.

Što smatraje najvećim uspjesima u svojem mandatu?

DABO: Veliki su projekti iza nas. Znao sam kako Ansambl funkcioniра i što me, otprije, čeka na novom položaju. LADO je u mojoj mandatu ostvario često prižeљkivane, ali dotad ipak neostvarene projekte. Nastupili smo u zagrebačkoj Areni što je bio vrlo riskantan potez s obzirom na veličinu prostora i potencijalni profil publike, u splitskoj Spaladium Areni, vratili smo se nakon dugo vremena u pulsku Arenu, obnovili smo suradnju s riječkim HNK Ivana pl. Zajca u kojem nismo nastupili 15 godina. Uključili smo se u neke urbane manifestacije, kao što je Design District, u kojima na prvi pogled Ladu nije mjesto, nastupali u suvremenim prostorima poput Kuće za ljude i umjetnost Lauba. Redizajnirali smo web, uključili se u društvene mreže koje su doslovce eksplodirale, pridobivali smo novu publiku suvremenim produkcijama i novim projektima kao što je LADO Electra. Nastupili smo na inauguraciji predsjednice Republike i drugim važnim državničkim događanjima. Obnovili smo suradnju s folklornim ansamblima KOLO i TANEC, uspostavili suradnju s ansamblom ŚLĄSK iz Poljske, s mađarskim nacionalnim folklornim ansamblom Máne, aktivirali suradnju s

Krešimir Dabo
s najbližim
suradnicima
na koncertu
Orkestra Lada
u KD Vatroslava
Lisinskog

RAVNATELJ U ODLASKU

Agencijom za odgoj i obrazovanje. Sudjelovali smo na World Music Festivalu, a redovito sudjelujemo na stručnim kongresima za izvedbene umjetnosti u SAD-u. Nemoćuće je nabrojiti sve naše projekte za koje će tek budućnost pokazati jesu li bili na pravom putu. Kad smo ušli u Arenu Zagreb, izložili smo se velikom riziku, nismo bili sigurni kako će publika reagirati s obzirom na našu naviku nastupanja u intimnijim prostorima, hoće li zvuk i scenografija biti u skladu s našim očekivanjima... ipak, 50 posto novih ljudi na koncertu u Areni vidjelo je tada LADO prvi put. Bio je to za nas velik i uspješan presedan.

Čega su pri odlasku najviše prisjećate?
DABO: Divnih ljudi s kojima sam suradavao u Ansamblu, ali i vanjskih suradnika. Ljudi bez kojih ne bih mogao ostvariti ono što sam zamislio. LADO ima sedamdeset četvero zaposlenika od kojih većina tvori umjetnički korpus. U umjetničkoj ustanovi najveća je zadaća usklajivanje kolektiva. Pred nastupe rastu napetosti, strasti su uzavrele, prijepori su normalna pojava, katkad čak i poticajna za scensku izvedbu. Neki ljudi odlaze u mirovinu, neki mladi naraštaji dolaze, a o usklajivanju tih smjena naraštaja ovisi cjelokupan rad ansambla. Ljudi vole svoj posao i unatoč napetostima obave ga vrlo profesionalno. To je obilježje velikog ansambla kao što je LADO. Katkad se ljutimo i svadamo, ali emocionalni naboje scenskog nastupa snažno nas povezuje i pomaže da prevladamo sve nesporazume. Naposljetku uvijek oduševimo publiku i doživimo ovacije kao u pulskoj Areni.

LADO je najvažniji hrvatski izvozni proizvod. Zašto sve manje odlazite na inozemne turneve?

DABO: Organizirati međunarodnu turneju vrlo je skup i zahtjevan financijski izazov jer smo mi veliki ansambl s raznovrsnom opremom nužnom za nastup. A to, s putovanjem i smještajem, zahtjeva golem novac, osobito kad su posrijedi prekoceanske turneve. Država ne može snositi cjelokupne troškove, a i vanjski su agenti koji organiziraju koncerete sve restriktivniji. Sljedeće godine planiraju se nastupi u Rusiji, Njemačkoj i Turskoj, morat će se razmišljati o smanjenju trupe i orientirati se na bliže destinacije. Logistika je takvih

U svojoj doktorskoj disertaciji istražujem i analiziram kako Hrvatska na nacionalnoj razini upće komunicira tradicijsku kulturu i koliko je LADO u tome - kao ustanova koja njeguje umjetničku narodnu baštinu - uspješan i učinkovit.

Možete li izdvojiti trenutke koji su vam bili najteži i najkrizniji u vašoj ravnateljskoj karijeri?

DABO: Nedvojbeno lanjska turneja u SAD u listopadu koju je agent otkazao u posljednji tren. Ansambl se potpuno pripremio za nastupe, organizirao svoj profesionalni i privatni život, a onda sve padne u vodu nekoliko dana prije polaska. To je bio iznimski stres za sve nas. Ravnateljski položaj podrazumijeva donošenje odluka svakog dana, a one se, razumljivo, ne moraju svijjeti baš svima. Kao mladom ravnatelju to mi je bilo veliko iskušenje, ali s tim se čovjek na tom položaju mora moći i znati nositi.

Svaki je nastup Ansambla LADO uvijek snažna emocionalna interakcija s publikom. Kakve vas emocije obuzimaju pri rastanku s tim Ansambalom?

DABO: U LADO sam se zaljubio u mladim godinama, za njihova nastupa u Zadru, koji je bio savršen u svakom detalju. Bio sam fasciniran njihovim muziciranjem i plesnim umijećem. Kad sam počeo u Ladu raditi, uživo sam osjetio tu strast, te asocijacije koje nas vraćaju na naša izvorišta, pogadaju u korijene i srž našeg nacionalnog identiteta, obnavljaju mirise bakine kuhićine, vraćaju slike iz djetinjstva... Kad sjedim u publici i doživljavam tu strast, osjećam se ponosnim što sam kap u moru emocija i nedostignog ugodaja. To je najveća nagrada za posao koji radiš. Ipak, kad završi čarolija pozornice, treba racionalno spoznati kad staviti točku na jedno razdoblje i otvoriti prostor novim ljudima. Osoba sam koja uživa u procesu, a ne u fotelji. I zato se na kraju mandata želim nakloniti ljudima s kojima sam podijelio nezaboravne trenutke u životu i otići ponosan i sretan.

Može li se znati gdje ćete kao mladi čovjek s velikim iskustvom i prekrasnim uspomenama nastaviti karijeru?

DABO: Bude li sve po planu, u akademskom poslu na sveučilištu.

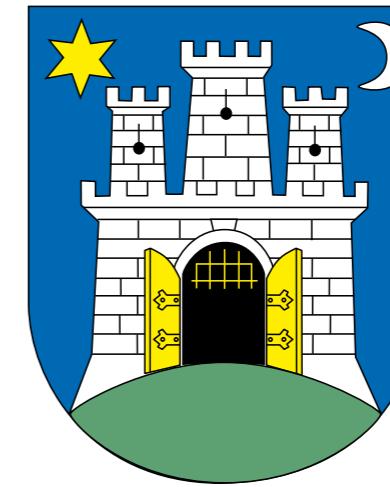
ZAGREB GRAD S MNOGO LICA

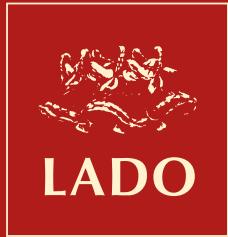
www.infozagreb.hr

HRVATSKA
Puna Života

Zagreb
HRVATSKA

Grad Zagreb

Ansambl narodnih plesova i pjesama Hrvatske LADO

Trg Republike Hrvatske 6a, 10000 Zagreb

Tel. +385 1 4828 472, 4828 473

Fax +385 1 4828 474

e-mail: lado@lado.hr

web: www.lado.hr

PLESAČI PJEVAČI ANSAMBLA LADO

Plesači pjevači prvací: Dijana Banek,
Tamara Horvat, Bojan Kavedžija,
Dubravko Radić

Plesači pjevači solisti: Pavo Begovac,
Zrinka Bogat-Malus, Nataša Gluić,
Boris Harfman, Vlatka Hlišć, Igor Horvat,
Snježana Hulina, Željko Kveštak,
Nenad Malić, Adrijana Mamula,
Irena Matica, Petra Matutinović,
Kristina Opačić Vrućina, Dejan Pilatuš,
Goran Sekula, Iva Sekula, Helena Šrbac,
Goran Vašarević, Dražen Zovko

Plesači pjevači-srednje uloge:

Ana Drobina, Matej Gluščić, Iva Piler,
Ivana Prokop, Maja Putak

Plesači pjevači: Fin Hrvačanin,
Anita Huđek, Doroteja Juratović,
Klara Kašnar, Mateja Kovačević,
Antun Leinveber, Filip Lončarić,
Pavla Maslać, Ina Milačić, Filip Martinić,
Lovro Vešliga

GLAZBENICI ANSAMBLA LADO:

Glazbenici solisti: Saša Dostičić,
Goran Hlebec, Mladen Kosovec,
Željko Kravarščan, Josip Križanić,
Željko Lukačin, Dalibor Paurić,
Branimir Ranogajec, Stjepan Večković

Glazbenici voditelji dionica:

Igor Barić, Marko First, Branimir Grđan,
Mario Hajsok, Mladen Trčak

RAVNATELJ: Krešimir Dabo

UMJETNIČKI VODITELJ: Andrija Ivančan

DIRIGENT - GLAZBENI VODITELJ: Bojan Pogrnilović

PLESNI VODITELJI - SOLISTI:

Sandra Sekula, Alen Šušković

VODITELJ ORKESTRA: Alan Kanski

KOREPETITOR: Antun Kottek

VIŠI STRUČNI SAVJETNIK ZA ORGANIZACIJU DOGAĐAJA

U HRVATSKOJ: Nikola Obad

VIŠI STRUČNI SAVJETNIK ZA MEĐUNARODNE ODNOSE:

Ina Kostelac

VIŠI STRUČNI SAVJETNIK ZA ODNOSE S JAVNOŠĆU I

MARKETING: Ljilja Zgurić

VIŠI STRUČNI SAVJETNIK ZA PRAVNE POSLOVE:

Ileana Jurin Bakotić

RUKOVODITELJ ODSJEKA SLUŽBE RAČUNOVODSTVA:

Sanja Rogošić

VODITELJ MATERIJALNE IMOVINE I BLAGAJNE:

Sanja Čapalija

VODITELJ LIKVIDATURE I OBRAČUNA PLAĆA:

Sanjica Kučko

VODITELJI ODSJEKA ADMINISTRATIVNIH I KADROVSKIH

POSLOVA: Željka Hadžić, Gabriela Filipović

VODITELJ TEHNIKE: Tomislav Štrok

TEHNIČAR-TON MAJSTOR: Matija Auker

VODITELJ ODSJEKA NABAVE I ODRŽAVANJA: Ivan Đuričić

GARDEROBIJERKA - KROJAČICA: Miljenka Lendel

SPREMAČICE: Helena Pali, Božena Mikulić